

Rainbow Cities en acció

Directrius sobre polítiques per als municipis

Índex

Pròleg	5
La xarxa Rainbow Cities	6
Projecte “Rainbow Cities en acció”	7
Directrius sobre polítiques LGTBIQ per als municipis	8
Implantació del canvi a escala global i local	8
El paper específic dels municipis i l'acció local	10
A qui va dirigit aquest document?	11
Com utilitzar aquest document	11
Línies i àmbits polítics: Objectius i mesures per a l'acció local	12
Línies polítiques	14
A. Responsabilitat i rendició de comptes	14
B. Conscienciació i formació	14
C. Accés i participació	14
D. Visibilitat i representació	15
Àmbits polítics	16
1. Acció LGTBIQ municipal	16
2. Salut	20
3. Famílies	24
4. Joventut	27
5. Gent gran	31
6. Discapacitat i inclusió	34
7. Diversitat cultural i migració	36
8. Dificultats i desavantatges socials	39
9. Ocupació	42
10. Seguretat	46
11. Infraestructures i espais públics	50
12. Esports i lleure	53
13. Cultura i història	56
Annex	60
Glossari	60
Participants	64

Pròleg

Des de la bombolla de Brussel·les, sovint es pensa en la defensa dels drets a gran escala, i les iniciatives de la societat civil per influir en un canvi positiu se centren en els càrrecs de comissari/ària i diputat/ada del Parlament Europeu i en els governs estatals. Però, a ILGA Europa, com que treballem amb més de set-centes organitzacions membres d'Europa i l'Àsia Central, grans i petites, o bé actuem en el seu nom, entenem essencialment que els nostres esforços tenen com a objectiu últim la vida quotidiana de les persones LGTBI, la seva seguretat i la llibertat per ser qui són als pobles i ciutats on viuen.

Coneixent això, també sabem que els municipis, que són un nivell de govern que sovint passa desapercbut, són el nivell més pròxim a la vida quotidiana de les persones. Són el lloc on s'apliquen els reconeixements legals importants i on el canvi acaba repercutint i esdevé real. Tant si es tracta de canviar el gènere en els documents, del lloc on s'ha estudiat o es vol que estudiïn els fills o filles, dels serveis sanitaris als quals es té accés o de com es configuren les comunitats, l'àmbit de la ciutat és el lloc on conflueixen molts d'aquests aspectes.

Així, doncs, el fet d'implicar els municipis en els drets LGTBI i la igualtat té una importància enorme. I és especialment important a les localitats de països on s'han produït molts dels avenços legals positius. Com pot traduir una Administració local totes les ambicions d'una llei que estableix que s'atorguin drets a les persones LGTBI, de manera que es canviï veritablement la realitat viscuda?

Fa poc, en la segona edició dels premis Capitals Europees de la Inclusió i la Diversitat, la ciutat de Gdansk, a Polònia, va rebre un reconeixement especial per promoure la igualtat LGTBI amb nombroses iniciatives que comporten uns serveis públics inclusius i el suport a les víctimes de discriminació. Això també ens demostra que, fins i tot en contextos nacionals difícils per a les persones LGTBI, es pot tenir un lideratge positiu a escala municipal que millori les vides, en comptes de limitar-les. Ens demostra la importància que tenen aquestes eines per a les administracions locals que volen promoure la inclusió.

Tenint això en compte i pel fet que treballem per impulsar un canvi tangible en la vida de les persones LGTBI de la regió, des d'ILGA Europa rebem positivament aquestes directrius que han de servir de guia i d'aprenentatge compartit per als agents implicats en l'àmbit municipal. El fet que les hagin elaborat els municipis mateixos és molt important, perquè hi aporten el seu coneixement intern sobre com funcionen les autoritats locals, els obstacles que sovint es troben quan apliquen la legislació i com es poden superar. A més, aquestes directrius posen les bases per aprendre encara més coses, en tota la xarxa de municipis que hi intervenen, i per estendre aquest coneixement a altres ciutats per tal que es tracti les persones LGTBI, que fan servir els serveis públics i són part de les comunitats igual que tothom, com a ciutadanes de ple dret.

Tanmateix, l'àmbit municipal no té a veure només amb la política i la legislació, sinó que també és on es configura la comunitat. En un moment en què la democràcia i els drets humans estan qüestionats en nombroses parts de la nostra regió, el paper de les ciutats és fonamental per garantir la protecció i la cura de les persones LGTBI en la vida quotidiana. Per tant, ILGA Europa té el plaer de donar suport a aquesta iniciativa i al treball de les Rainbow Cities ("ciutats arc de Sant Martí") per contribuir a un canvi positiu i concret per a les persones LGTBI de tots els pobles i ciutats d'Europa.

Evelyne Paradis

Directora executiva d'ILGA Europa

La xarxa Rainbow Cities

La xarxa Rainbow Cities (RCN, per Rainbow Cities Network) és una xarxa internacional de municipis que han adoptat una política LGTBIQ específica i que treballen activament contra la discriminació i per a la igualtat de drets de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans, intersexuals i altres persones *queer* (LGTBIQ) a les seves ciutats.

Es va fundar l'any 2013 amb l'objectiu d'aplegar ciutats compromeses amb la implantació de polítiques LGTBIQ municipals, i enfortir el treball LGTBIQ local mitjançant l'intercanvi d'experiències, expertesa i bones pràctiques.

Antecedents

Tot i que comparteix molts elements semblants amb la tasca municipal a favor de la igualtat d'oportunitats o la inclusió (sobretot en el marc d'una gestió de la diversitat integrada i estratègica), l'elaboració i la implantació de polítiques LGTBIQ encara és una àrea de responsabilitat relativament nova per a les ciutats. A més, habitualment se'n fa càrrec un equip petit o, fins i tot, una sola persona. Per això, s'ha demostrat que l'intercanvi d'expertesa amb altres municipis sempre és un mitjà valuós per enfortir l'acció local.

En els darrers quinze anys, s'han format xarxes nacionals a diversos països per facilitar aquest intercanvi. La xarxa Rainbow Cities ha portat aquesta idea un pas més enllà. L'RCN, que es basa en el valor paradiplomàtic de l'associació entre ciutats, es va crear com a xarxa multilateral per promoure la col·laboració entre governs municipals que treballassin en temes LGTBIQ.

Amb la signatura d'un protocol d'intencions, els seus membres –les *Rainbow Cities*–, refermen el seu compromís amb la causa que comparteixen: la lluita per millorar les vides de la ciutadania LGTBIQ, tant a les seves ciutats com mitjançant la seva participació en la xarxa.

L'RCN, que va néixer com una xarxa europea informal, l'única d'aquesta classe, va atraure ben aviat l'atenció de municipis de fora d'Europa que volien ser-ne membres. En obrir-se a promoure la tasca d'altres administracions locals a escala global, l'RCN ha esdevingut una xarxa professional que no para de créixer. Deu anys després de la seva fundació oficial, la xarxa Rainbow Cities s'enorgulleix de connectar 46 ciutats de 22 països que abasten 4 continents.

Durant tots aquests anys, l'objectiu de les Rainbow Cities sempre ha estat el mateix: la lluita contra la discriminació i la creació d'una igualtat d'oportunitats per a les persones LGTBIQ mitjançant l'acció municipal; i també s'ha mantingut igual l'objectiu de la xarxa: fer créixer l'expertesa dins l'àmbit local a través de l'intercanvi internacional.

Projecte “Rainbow Cities en acció”

Objectiu

Per mitjà dels seus membres, la xarxa Rainbow Cities concentra l'expertesa de nombrosos municipis líders en l'elaboració i la implantació de polítiques LGTBIQ locals. Al llarg dels anys, la xarxa ha acumulat una gran quantitat d'experiència, informació i exemples de bones pràctiques.

El desig de compartir aquest coneixement, no només entre els membres sinó també amb altres ciutats, i d'esdevenir una força de canvi que abasti més enllà dels límits de la xarxa, ha estat l'origen del projecte “Rainbow Cities en acció”.

L'objectiu d'aquest projecte és recopilar sistemàticament el coneixement actual de les Rainbow Cities i plasmar-lo en un conjunt de directrius accessibles per al funcionariat i les persones responsables de polítiques d'altres municipis.

Descripció

Gràcies al suport del programa “Europa per a la ciutadania” de la Unió Europea, l'RCN va poder concebre i dur a terme el programa de treball, amb un disseny en dues fases.

Una col·laboració productiva de les administracions locals amb organitzacions no governamentals d'autogestió és fonamental per poder desenvolupar i implantar satisfactòriament les polítiques LGTBIQ. Per complir el criteri d'escoltar les comunitats ja establertes, valorar l'expertesa que tenen en la seva pròpia causa i implicar-les activament en la configuració de les seves ciutats, la primera fase del projecte va comportar la participació activa de grups de defensa LGTBIQ. Juntament amb altres agents municipals del projecte, van identificar els problemes que cal abordar dins l'àmbit local, les mesures que han de prendre els municipis i les dificultats a què es podien enfrontar.

La segona fase del projecte va consistir en una feina més enfocada per part de les ciutats participants. A partir dels resultats assolits en la primera fase i de la seva experiència amb l'acció LGTBIQ local, van desenvolupar una matriu amb els àmbits polítics més rellevants, les mesures necessàries i exemples de bones pràctiques.

Al llarg de dos anys i de diversos tallers celebrats a Brussel·les, Berlín, Aarhus, Cork i Kotor, les ciutats membres van poder elaborar unes completes directrius polítiques amb un format de conjunt d'eines, no només per a les Rainbow Cities actuals, sinó també per a les que no disposen de cap política LGTBIQ.

Directrius sobre polítiques LGTBIQ per als municipis

Implantació del canvi a escala global i local

La creació d'unes comunitats inclusives i sostenibles per a tothom és una cosa que ens preocupa a totes les persones. Mirar d'encarar aquesta preocupació és una responsabilitat tant global com local. No sorprèn que els objectius de les polítiques LGTBIQ locals coincideixin amb la implantació local dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) establerts per les Nacions Unides.

L'any 2015 els estats membres de l'ONU van adoptar els objectius de desenvolupament sostenible, una crida a l'acció per protegir el planeta i millorar la vida i les perspectives de les persones que hi vivim. Formen part de l'Agenda 2030, que estableix un pla per assolir els ODS l'any 2030, declara que és una agenda aplicable a tot el món i que tots els seus objectius i fites són universals, i hi inclou els països desenvolupats i en desenvolupament per igual. En aquesta agenda, l'Assemblea de l'ONU considera que els governs estatals no poden assolir en solitari els 17 ODS i les 169 fites i identifica les administracions locals com a grups d'interès clau per complir-los amb èxit. El principi de pensament global i acció local mai no ha estat més fonamental per aconseguir el canvi. Per tant, l'Agenda 2030 insisteix en la importància d'una estratègia inclusiva i localitzada per a la implantació dels ODS a fi d'assolir les fites establertes per a l'any 2030 i convida totes les administracions locals a interpretar els ODS en funció dels seus contextos i dificultats a fi d'elaborar unes polítiques locals sostenibles que beneficiïn tant les comunitats locals com globals.

Els ODS han esdevingut la referència per a un desenvolupament municipal sostenible i pot servir de guia per a l'acció local. Això no és només vàlid per al desenvolupament ecològic i econòmic, sinó també per al desenvolupament social dels municipis. La implantació local dels ODS coincideix amb els objectius de les polítiques locals en matèria de diversitat, equitat i inclusió. Així doncs, els ODS també poden fer dirigir el focus cap a les polítiques LGTBIQ. Al seu torn, la implantació de polítiques LGTBIQ locals contribueix al compliment dels ODS.

“Per reduir les desigualtats, cal que les polítiques siguin universals per principi i parin atenció a les necessitats de les poblacions desfavorides i marginades.”

Un dels ODS més importants esmentats en relació amb l'equitat i la inclusió LGTBIQ és l'objectiu 10, que vol potenciar i promoure la inclusió social, econòmica i política de tothom, amb independència de les seves diferències, i abordar la discriminació per convertir les societats en uns sistemes més inclusius, igualitaris i justos sobre la base dels drets humans.

Tanmateix, el fet d'abordar amb èxit els problemes LGTBIQ dins l'àmbit local també permet avançar en altres objectius. En garantir la bona salut i el benestar de la ciutadania LGTBIQ, abordar la inclusió

LGTBI a les escoles, fer front als problemes laborals i del lloc de treball que pateixen les persones LGTBIQ, reduir la pobresa i les dificultats econòmiques de la ciutadania LGTBIQ i promoure la igualtat de tots els gèneres, els municipis també apunten als objectius 1, 3, 5 i 8.

Els objectius de l'acció LGTBIQ local coincideixen clarament amb l'objectiu 11 de fer unes ciutats més inclusives, segures i resilents i de crear unes ciutats i comunitats sostenibles que ofereixin oportunitats i accés als serveis bàsics a tothom. I és innegable que l'objectiu 16 persegueix les mateixes fites: promoure societats pacífiques i inclusives, proporcionar accés a la justícia per a tothom i construir unes institucions eficaces, responsables i inclusives en tots els nivells.

“Totes les persones haurien de viure sense tenir por de cap tipus de violència i sentir-se segures, amb independència del seu origen ètnic, fe o orientació sexual.”

La col·laboració dels municipis mitjançant xarxes com ara la xarxa Rainbow Cities o associacions entre ciutats creades per promoure la reducció de la discriminació i la generació d'igualtat d'oportunitats per a les persones LGTBIQ, és un molt bon exemple de com crear associacions globals i oferir suport per assolir uns objectius compartits, com indica l'objectiu 17.

Per il·lustrar la connexió entre la implantació local dels objectius globals de sostenibilitat i l'acció LGTBIQ, en la descripció de cada àmbit polític s'indiquen els ODS corresponents als problemes i les mesures que es presenten en aquest document.

El paper específic dels municipis i l'acció local

En encomanar-los la tasca de prestar serveis públics en nom i en l'interès de la ciutadania, els municipis tenen un paper especial dins el sistema democràtic. Es pot dir que es tracta de l'organització governamental més propera a les persones, atès que presta de manera directa serveis que pertanyen a les necessitats específiques de les seves comunitats com a grup i de cadascuna de les persones que en són membres.

La prestació de serveis públics té una relació estreta amb les necessitats bàsiques, la salut, la seguretat i l'educació de la ciutadania, i l'habitabilitat de les ciutats. Això vol dir que les polítiques i els serveis dels municipis tenen una repercussió immediata en aquests factors per als membres col·lectius i individuals de la seva jurisdicció. Els municipis també són els que registren més directament les conseqüències de les deficiències i les desigualtats en el seu disseny i subministrament.

“La relació dels municipis amb la seva ciutadania es caracteritza per la immediatesa i la inclusió.”

El mandat democràtic de prestar serveis públics s'associa al consens social que aquests serveis han d'estar disponibles per a tothom, independentment de les diferències. Això vol dir que els municipis no només tenen l'obligació de prestar uns serveis determinats, sinó també d'oferir-los a tota la ciutadania, inclosa la ciutadania LGTBIQ.

Aquestes característiques del govern local atorguen una responsabilitat crucial als municipis per combatre la discriminació contra la ciutadania LGTBIQ dins l'àmbit local, alhora que els ofereixen nombrosos mitjans per generar igualtat d'oportunitats a través de les seves accions.

A qui va dirigit aquest document?

Aquest document s'adreça a qualsevol municipi que s'esforci a prestar serveis a tota la seva ciutadania, incloses les persones LGTBIQ, i que faci de la seva ciutat una comunitat més inclusiva i habitable per a tothom.

Aquestes directrius polítiques serveixen perquè les ciutats tinguin una idea de com han de ser les polítiques LGTBIQ locals. Recomanen en quines àrees centrar-se, així com quins problemes abordar i quines accions implantar. També presenten una selecció d'exemples de bones pràctiques que poden servir de plantilla per desenvolupar mesures personalitzades.

Les recomanacions d'aquest document s'adrecen per igual a ciutats de mides, recursos i funcions diverses. S'han dissenyat per a les ciutats que tot just comencin a implantar mesures LGTBIQ als seus municipis i, en presentar-se com a conjunt d'eines, esperem que també serveixin d'inspiració a d'altres ciutats que ja hi hagin avançat més.

Poden utilitzar aquestes directrius les persones responsables de polítiques i les persones membres de conselleries o regidories per elaborar polítiques noves; els alcaldes o alcaldesses o els alts càrrecs municipals per establir objectius nous per a l'organització, i el personal administratiu que vulgui impulsar un canvi de baix a dalt o, senzillament, implantar mesures en les seves àrees de responsabilitat.

Com utilitzar aquest document

És imprescindible tenir en compte que cada municipi és diferent.

Fins i tot dins de la Unió Europea i de cadascun dels estats membres, els municipis varien considerablement no només quant a mida i recursos sinó també pel que fa a l'estructura organitzativa i a l'abast de les seves responsabilitats. També actuen en situacions polítiques molt diverses i fan front a limitacions polítiques diferents. Les persones destinatàries d'aquest document també són molt diferents pel que fa al camí que ja han recorregut per reduir la discriminació i generar igualtat d'oportunitats per a les persones LGTBIQ.

Encara que tots els problemes i mesures que es descriuen en aquestes directrius són essencials, la xarxa Rainbow Cities sap, per la seva pròpia experiència, que en l'elaboració de polítiques no hi ha una solució única. No totes les ciutats podran tocar tots els àmbits polítics ni abordar tots els problemes que s'hi presenten o fer-ho de la mateixa manera. Això no vol dir, però, que no puguin fer-hi res.

Tenint en compte aquestes diferències de condicions, el document s'ha dissenyat com un joc d'eines que es pot aplicar de diverses maneres. Es pot utilitzar com a base d'una estratègia més sistemàtica, com ara la implantació d'una política LGTBIQ municipal integral o el desenvolupament d'un pla d'acció local. Pot servir com un repositori de coneixement que permeti als municipis implantar mesures individuals segons els seus recursos, limitacions i responsabilitats. A més, permet que els departaments responsables d'un àmbit polític concret n'abordi els problemes i hi implanti mesures.

Tot i que és preferible una estratègia sistemàtica en què se senti una base sòlida per a l'acció LGTBIQ municipal, que podria donar un resultat més sostenible, aquestes directrius sobre polítiques també permeten a les ciutats que no poden implantar unes mesures més àmplies, o no poden fer-ho encara, identificar en quins problemes es poden centrar i quines accions hi poden emprendre.

Objectius i mesures per a l'acció LGTBIQ local

Reduir la discriminació i generar igualtat d'oportunitats per a les persones LGTBIQ no és només una qüestió d'exercir una influència positiva en la societat civil. Comença per reconèixer les necessitats i també la discriminació estructural a què sovint estan sotmeses les persones LGTBIQ a causa de la consideració desigual inherent a les polítiques i als procediments de les autoritats públiques. Per tant, els municipis que vulguin impulsar un canvi positiu per a les persones LGTBIQ dins la seva comunitat han de fer una anàlisi crítica i adaptar les seves polítiques, procediments i serveis prestats.

L'èxit d'aquesta tasca depèn de l'assoliment eficaç d'una sèrie d'objectius clau que es poden resumir en quatre categories o **línies polítiques**:

A. Responsabilitat i rendició de comptes

B. Conscienciació i formació

C. Accés i participació

D. Visibilitat i representació

Aquests línies estan integrades en qualsevol política LGTBIQ d'èxit i funcionen com a línies d'acció que travessen tots els àmbits polítics.

Tant la identitat de gènere com la identitat sexual són una part fonamental de la identitat de cada persona. Per tant, de la mateixa manera que qualsevol altra faceta de la identitat d'una persona, tenen una funció principal en molts aspectes de la seva vida, o bé esdevenen un factor important a causa la discriminació que les acompanya.

Això passa en pràcticament totes les etapes, àrees o circumstàncies vitals en les quals els municipis presten serveis especialitzats. Conseqüentment, l'acció LGTBIQ local ha d'abordar problemes en gairebé tots els sectors de les administracions locals.

Aquestes directrius ofereixen informació sobre els problemes principals que han d'abordar les polítiques LGTBIQ locals, ordenats en tretze àmbits polítics correlacionats amb diverses fases, àrees i circumstàncies de la vida humana, així com sobre els departaments municipals respectius que generalment en són responsables.

Els tretze **àmbits polítics** són:

- 1. Acció LGTBIQ municipal**
- 2. Salut**
- 3. Famílies**
- 4. Joventut**
- 5. Gent gran**
- 6. Discapacitat i inclusió**
- 7. Diversitat cultural i migració**
- 8. Dificultats i desavantatges socials**
- 9. Ocupació**
- 10. Seguretat**
- 11. Infraestructures i espais públics**
- 12. Esports i lleure**
- 13. Cultura i història**

En els apartats següents es descriuen cadascuna de les línies i dels àmbits polítics amb més detall.

Línies polítiques

Qualsevol política LGTBIQ ha de seguir quatre línies que representen conceptes fonamentals i objectius clau que cal integrar en les estratègies LGTBIQ locals.

A. Responsabilitat i rendició de comptes

L'acció LGTBIQ municipal comença per assumir la responsabilitat envers tota la ciutadania, incloses les persones LGTBIQ, i per acceptar la lluita contra la discriminació i l'acció per la inclusió de les persones LGTBIQ com un deure municipal.

Les administracions locals han de detectar els problemes a què ha de fer front la població LGTBIQ de les seves comunitats, així com fins a quin punt les seves polítiques i serveis tenen en compte, ignoren o, fins i tot, discriminen activament la ciutadania LGTBIQ i sobre quines altres àrees problemàtiques fora de la seva administració podrien influir de manera indirecta. Han de desenvolupar i implantar estratègies per revisar les seves polítiques i adaptar els seus serveis, atraure altres grups d'interès i influir positivament sobre la societat civil. Alhora, cal que les administracions locals retin comptes sobre les àrees on això no s'hagi assolit encara, cosa que inclou reconèixer i abordar obertament les situacions en què la ciutadania LGTBIQ encara pateix exclusió, discriminació o, fins i tot, violència. Això vol dir prendre partit i donar un suport actiu a les persones LGTBIQ a les seves ciutats. En darrer terme, també comporta facilitar els recursos per fer-ho.

B. Conscienciació i formació

La conscienciació és un dels primers passos per reduir la discriminació i garantir la igualtat d'oportunitats per a les persones LGTBIQ. Sovint, l'origen de les formes de discriminació, tant conscients com inconscients, és la ignorància. Aquesta manca de coneixement contribueix a actes directes de discriminació individual i perpetua altres mecanismes més indirectes de discriminació, com ara la discriminació social i institucional. Per tant, és imprescindible que els municipis es formin —els responsables de polítiques i el personal per igual— sobre les persones LGTBIQ i les seves dificultats i necessitats per tal de reduir la discriminació.

Cal que les administracions locals consciencïïn tant la seva organització mateixa com les institucions, empreses i entitats proveïdores de serveis locals i, per extensió, la societat civil, per garantir que la ciutadania LGTBIQ de les seves comunitats pugui viure sense discriminació i amb les mateixes oportunitats que la resta per contribuir a la riquesa de les seves ciutats i gaudir-ne.

C. Accés i participació

La ciutadania LGTBIQ té el mateix dret que se satisfacin les seves necessitats bàsiques i a accedir a tots els serveis i ajudes que faciliten les seves administracions locals. Els municipis tenen l'obligació de garantir que les persones LGTBIQ tinguin accés als serveis públics i se'n beneficiïn. Per fer-ho, cal que tinguin en compte la població LGTBIQ i la seva possible exclusió (en cas que sigui involuntària) a l'hora de crear, adaptar i prestar els serveis.

Fer que els serveis públics siguin inclusius comporta analitzar en quin punt i per què no ho són, i trobar mesures que ho solucionin. De vegades, això significa que cal adaptar serveis públics ja existents per tal que hi tinguin accés les comunitats LGTBIQ. D'altres vegades, comporta implantar mesures concretes i oferir serveis específics que s'adrecin a les circumstàncies i les necessitats específiques de la població LGTBIQ.

La ciutadania LGTBIQ no només ha de tenir accés als serveis del seu municipi i beneficiar-se'n, sinó que també han de contribuir i participar a configurar activament la seva comunitat, juntament amb altres membres de la societat.

D. Visibilitat i representació

Aquesta línia política està estretament vinculada a l'anterior pel fet que aborden la inclusió LGTBIQ, però des d'aspectes diferents. Les persones LGTBIQ formen part de les comunitats diverses que configuren les societats urbanes i, per tant, hi han d'estar representades.

Qualsevol forma de comunicació verbal o visual dels municipis, és a dir, el llenguatge i les imatges que s'utilitzin per dirigir-se a la seva població o representar-la, ha d'aspirar sempre a reflectir tota la societat. I això no es limita a la comunicació administrativa. Qualsevol servei públic que impliqui la representació o l'expressió de les persones membres de la societat —siguin contes il·lustrats a les escoles bressol, col·leccions de museus o suport a artistes locals, la nomenclatura dels carrers, la dedicatòria de monuments o la celebració de diades commemoratives— ha d'incloure les vides, experiències, contribucions i assoliments de les persones LGTBIQ.

Com qualsevol altre col·lectiu, les persones LGTBIQ han de ser una part visible de la seva societat. En lloc que les persones LGTBIQ hagin d'amagar-se o patir estigmatització, les administracions locals han de retratar-les com a membres valuosos de les seves comunitats.

Algunes de les preguntes que plantegen aquestes línies polítiques poden servir com a principis rectors de l'acció LGTBIQ municipal: hem acceptat la nostra responsabilitat plena envers tota la ciutadania, i actuem d'una manera responsable i facilitem els mitjans perquè la nostra ciutat i els serveis siguin inclusius per a les persones LGTBIQ? Ens hem format, com a persones i com a municipi, sobre la vida de les persones LGTBIQ i som conscients de totes les formes possibles en què les nostres accions les podrien discriminar i com podríem arreglar-ho? Els nostres serveis, són accessibles per a la ciutadania LGTBIQ i li permeten participar en tot allò que la ciutat ofereix i en la configuració activa de la nostra comunitat? Les persones LGTBIQ, són una part visible de la nostra societat i les seves experiències, vides i assoliments estan representats en la nostra ciutat?

El fet d'avaluar els àmbits polítics d'acord amb aquestes línies i les preguntes que plantegen pot ajudar a fixar l'atenció sobre diversos problemes i contribuir a identificar les mesures necessàries per abordar-los.

A fi d'il·lustrar-ho, els problemes i les mesures que es presenten en aquest document dins de cada àmbit polític, així com els exemples de bones pràctiques, es destaquen amb el color de la línia política a la qual corresponen.

Àmbits polítics

Aquest document inclou recomanacions per a tretze àmbits polítics que s'han identificat com les àrees més urgents que necessiten actuació municipal. Cada descripció d'un àmbit polític inclou una introducció als problemes i les dificultats generals d'aquest àmbit, així com un apartat sobre els problemes que han d'abordar els municipis i les mesures que cal prendre. Com a complement, s'hi inclou un apartat amb exemples de bones pràctiques facilitats per les Rainbow Cities.

1. Acció LGTBIQ municipal

L'acció local envers les comunitats LGTBIQ constitueix per si mateixa un àmbit del govern local, semblant a d'altres àmbits polítics propis del context de la diversitat —com ara l'acció municipal per la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, per la infància o la gent gran, per la ciutadania amb discapacitat, per les minories ètniques i religioses, o per la ciutadania amb dificultats socials—. Per lluitar contra la desigualtat LGTBIQ, cal que les autoritats locals abordin d'una manera activa aquest àmbit polític.¹

Les administracions locals que vulguin assumir la responsabilitat de l'acció LGTBIQ local d'una manera sistemàtica i integral, hauran de desenvolupar i implantar la seva pròpia política o plans d'acció LGTBIQ locals. Per a això cal dedicar-hi recursos econòmics i humans, així com incorporar-hi agents estratègics i l'expertesa necessària.

La manera principal de garantir l'expertesa i els recursos pertinents en el municipi és la creació d'oficines LGTBIQ especialitzades o la incorporació de responsables LGTBIQ a les estructures municipals de gestió de la diversitat. El fet de formar part de xarxes professionals nacionals o internacionals atorgarà als municipis més expertesa i generarà uns valuosos efectes sinèrgics per a la tasca local a favor de la comunitat LGTBIQ. Els grups de treball, les grups interagències o les taules rodones sobre els problemes i la igualtat LGTBIQ són una manera excel·lent d'incorporar i aprofitar el coneixement existent dins l'organització d'altres grups d'interès locals, comunitats LGTBIQ consolidades i ONGs. La implicació de la comunitat LGTBIQ permet als municipis obtenir una informació valuosa, atreure agents importants i impulsar la participació cívica.

Les administracions locals han de treballar tant de manera interna, per fer una anàlisi crítica i adaptar els serveis que presten, com externa, per fer dels municipis unes comunitats més inclusives. Això comporta promoure la no-discriminació i la igualtat d'oportunitats a les ciutats i donar suport a la ciutadania i les comunitats LGTBIQ i capacitar-les perquè contribueixin i participin activament en la configuració d'unes ciutats riques i habitables per a tothom.

¹ Comissió Europea (2020). *Union of equality: LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0698>

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 1.1. Reconèixer la identitat sexual i de gènere com una dimensió fonamental de la diversitat dins una gestió municipal estratègica de la diversitat, si n'hi ha
- 1.2. Reconèixer la idèntica importància d'abordar totes les dimensions de la diversitat: gènere, identitat de gènere, identitat sexual, edat, discapacitat i malalties cròniques, situació econòmica, origen ètnic, cosmovisió i religió
- 1.3. Incorporar la inclusivitat LGTBIQ en els valors corporatius bàsics
- 1.4. Oferir el suport de l'alcalde/alcaldesa i dels alts càrrecs administratius a les mesures que promouen la inclusivitat LGTBIQ del municipi, com a organització i com a proveïdor de serveis públics
- 1.5. Designar persones assessores o responsables de polítiques LGTBIQ amb l'expertesa necessària i crear una oficina LGTBIQ encarregada d'analitzar la situació de les persones LGTBIQ al municipi, avaluar la inclusivitat LGTBIQ dels serveis públics dels municipis, supervisar-ne l'adaptació per fer-los més inclusius per a les persones LGTBIQ, i assessorar el municipi sobre polítiques LGTBIQ
- 1.6. Crear estructures com ara xarxes, grups de treball, grups interagències o equips de treball amb representants de diversos departaments de l'Administració que treballin específicament per millorar la inclusivitat LGTBIQ dels serveis municipals
- 1.7. Elaborar una política LGTBIQ explícita
- 1.8. Participar en xarxes professionals per a municipis que treballin en la inclusivitat LGTBIQ, i aprendre d'altres ciutats
- 1.9. Dissenyar plans d'acció LGTBIQ específics
- 1.10. Avaluar els serveis municipals segons el grau d'inclusivitat LGTBIQ i adaptar-los, si cal
- 1.11. Impartir formació a càrrecs directius i al personal de tots els departaments sobre la ciutadania LGTBIQ i la discriminació institucional involuntària que aquesta pateix, per permetre que avaluin i adaptin els seus serveis per fer-los inclusius des del punt de vista LGTBIQ i que tractin els clients LGTBIQ de la manera adequada
- 1.12. Donar suport a tots els departaments per avaluar i adaptar els seus serveis, per exemple, mitjançant persones assessores municipals sobre polítiques LGTBIQ
- 1.13. Proporcionar els recursos econòmics per promoure la inclusió LGTBIQ com a entitat ocupadora i com a proveïdora de serveis públics, per exemple, per a persones assessores municipals sobre polítiques LGTBIQ, la formació del personal, l'avaluació i l'adaptació dels serveis o la implantació de mesures
- 1.14. Adreçar els serveis públics a tota la ciutadania, inclosa la LGTBIQ, per exemple, fent servir un llenguatge verbal, escrit i visual i dissenyant formularis oficials que representin tots els gèneres, així com les persones, relacions i famílies LGTBIQ
- 1.15. Crear logotips i campanyes especials per demostrar la inclusivitat i el suport al col·lectiu LGTBIQ
- 1.16. Establir estructures com ara taules rodones, xarxes, grups de treball o grups de discussió on participin representants de l'Administració local, el consell municipal, altres grups d'interès i la comunitat LGTBIQ per treballar sobre els problemes del col·lectiu LGTBIQ al municipi
- 1.17. Garantir la participació política de la ciutadania LGTBIQ a través de formats de participació habituals, com ara taules rodones, i de formats de participació per a l'elaboració de plans d'acció o la creació de mesures específiques
- 1.18. Reconèixer la comunitat LGTBIQ local i les ONGs com a agents valuosos i aprofitar els coneixements de la comunitat LGTBIQ local per crear i implantar mesures municipals

1.19. Donar suport i finançament a comunitats LGTBIQ locals, centres LGTBIQ, casals de joves LGTBIQ, centres d'assessorament LGTBIQ, grups d'autoajuda i de suport entre iguals, ONGs, etc.

1.20. Formar part de col·laboracions i implantar mesures conjuntes juntament amb grups d'interès de la comunitat LGTBIQ

1.21. Designar una persona de contacte o d'enllaç, que pot ser una de les persones assessores municipals sobre polítiques LGTBIQ, per tal que les ONGs i la ciutadania LGTBIQ li transmetin idees o li facin arribar denúncies, etc.

1.22. Posar en marxa una línia d'atenció telefònica, o bé donar-hi suport i finançament, perquè la ciutadania LGTBIQ hi plantegi preguntes o denunciï casos de discriminació per motiu d'identitat o expressió sexual o de gènere

1.23. Emprar un enfocament interseccional i tenir en compte les ONGs LGTBIQ i convidar-les a participar en altres processos municipals, per exemple, taules rodones, grups de treball, elaboració de plans d'acció per a altres àmbits, com ara famílies, joventut, gent gran, diversitat cultural, etc.

1.24. Valorar la contribució de les organitzacions i les persones LGTBIQ locals, per exemple, convidant-les a una recepció a l'ajuntament o amb l'alcalde/alcaldeessa per agrair-los la seva contribució

1.25. Tenir en compte les organitzacions i les persones LGTBIQ quan es lliurin premis a organitzacions i persones que hagin fet una gran contribució al municipi

1.26. Demostrar el suport a la ciutadania LGTBIQ i als problemes que pateixen mitjançant declaracions oficials, notes de premsa periòdiques, hissada de banderes en dates importants per a la comunitat LGTBIQ o la participació en actes LGTBIQ, com ara la desfilada de l'Orgull local

1.27. Prendre partit i mostrar solidaritat envers la ciutadania LGTBIQ en cas que hi hagi incidents relacionats amb la comunitat LGTBIQ, per exemple, a través de notes de premsa, hissada de banderes a mitja asta, participació en vetlles

1.28. Incloure els centres LGTBIQ, els casals de joves, els centres d'assessorament, els centres d'art, etc., en el repositori respectiu d'institucions locals, per exemple, en el lloc web del municipi o en els materials informatius sobre els temes respectius

1.29. Incloure els actes LGTBIQ en el calendari d'esdeveniments municipals, per exemple, en el lloc web del municipi

1.30. Utilitzar les relacions internacionals ja consolidades, com ara associacions entre ciutats o xarxes de municipis internacionals, per impulsar la inclusió LGTBIQ dins l'àmbit municipal en altres ciutats i donar suport als esforços d'altres ciutats

1.31. Abordar i implantar mesures per millorar activament la situació de la ciutadania LGTBIQ al municipi fora de l'àrea d'influència directa d'aquest, és a dir, els serveis municipals, donant exemple, conscienciant o donant informació i suport a altres institucions, empreses i entitats proveïdores de serveis locals

1.32. Abordar i implantar mesures per conscienciar la societat civil municipal, donar-li informació i influir-hi d'una manera positiva

→ Per conèixer els problemes i les mesures que cal adoptar en les diverses àrees per promoure la inclusió LGTBIQ en els serveis i la societat municipals, consulteu les mesures dels dotze àmbits polítics següents.

→ Per conèixer les mesures per esdevenir una empresa inclusiva envers les persones LGTBIQ, vegeu les mesures de l'àmbit polític "Ocupació".

Exemples de bones pràctiques

Creació d'una línia d'atenció telefònica per a la ciutadania LGTBIQ

La ciutat d'Esch-sur-Alzette ha creat una línia d'atenció telefònica en què les persones poden denunciar de manera anònima problemes LGTBIQ o fer preguntes. Un missatge enregistrat li demana, a la persona que truca, un número de telèfon o una adreça electrònica de contacte i una hora per posar-s'hi en contacte en cas que la persona que truca vulgui o necessiti informació actualitzada sobre el problema denunciat o la pregunta plantejada. Una persona especialitzada del personal municipal escolta els missatges i els deriva a l'ONG associada més adient per respondre'ls. En cas que es produeixin discursos de discriminació o situacions d'LGTBI-fòbia, el personal anima la persona que truca a emplenar un full de declaració anònim en el lloc web del Centre per a la Igualtat de Tracte per contribuir a la recopilació de dades. La ciutat és la que ha posat en marxa la línia telefònica i actualment la gestiona personal municipal. En el futur està previst traspassar la supervisió de les trucades a una ONG nacional amb personal especialitzat.

Esch-sur-Alzette

Mesura correlacionada: 1.22

Declaració de Zona de Llibertat LGTBIQ - Signatura de declaracions de suport a les persones LGTBIQ d'arreu del món

El mes de juliol del 2021, la ciutat de Mannheim va esdevenir una de les primeres ciutats europees a declarar-se "zona de llibertat LGTBIQ". En fer-ho, la ciutat va complir la resolució corresponent del Parlament Europeu de l'11 de març de 2021, provocada per les polítiques cada vegada més hostils envers les persones *queer*, especialment dels governs de Polònia i Hongria. Quan es proclama la ciutat com a zona de llibertat LGTBIQ, s'ha de posar un senyal visible d'obertura i convivència respectuosa en la diversitat i s'ha de treure la targeta vermella a qualsevol discriminació envers aquest col·lectiu. Igualment, amb la proclamació, la ciutat de Mannheim es compromet a publicar mesures per promoure i protegir els drets de les persones LGTBIQ.

Mannheim

Mesura correlacionada: 1.26

Sister Cities Stand Together - Programa d'intercanvi per a activistes i administracions locals

La ciutat de Colònia ofereix un programa d'intercanvi internacional per a activistes LGTBIQ de les seves ciutats germanes. Cada any, durant l'Orgull de Colònia, un grup de persones convidades internacionals visita la ciutat. Fins ara, hi han anat activistes de Katowice, Polònia; Cluj-Napoca, Romania; Volgograd, Rússia; Tunis, Tunísia; Istanbul, Turquia; Barcelona, Espanya; Liverpool, Regne Unit; Lilla, França; Turku, Finlàndia, Tel-Aviv, Israel, i Rio de Janeiro, Brasil. A mode d'intercanvi, representants de Colònia han visitat els Orgulls de Cluj i Katowice diverses vegades per demostrar la solidaritat internacional i establir relacions sostenibles. A més, el programa serveix per intercanviar coneixements. Les visites de representants de la ciutat de Katowice van encetar un diàleg sobre diversitat i sobre els problemes de les minories i projectes com ara els centres per a la joventut *queer* i d'assessorament LGTBIQ de Colònia. Representants de la ciutat i de la policia de Cluj-Napoca s'han desplaçat a Colònia per conèixer l'organització de l'Orgull de Colònia, i alhora enfortir les relacions entre l'activisme i l'Administració local.

Colònia

Mesura correlacionada: 1.30

2. Salut

La discriminació que pateixen les persones LGTBIQ pot repercutir d'una manera significativa en la seva salut física, mental i sexual. Alhora, les barreres que sorgeixen d'aquesta mateixa discriminació impedeixen que les persones pacients LGTBIQ rebin l'atenció sanitària que necessiten.

La Unió Europea considera que les desigualtats sanitàries són diferències injustes i evitables en matèria de salut, molt influïdes per variables socials, econòmiques i mediambientals, que es poden abordar i s'han d'abordar mitjançant polítiques públiques.¹ Un dels objectius principals de l'Estratègia sanitària de la Unió Europea, així com dels ODS de l'ONU, és reduir les desigualtats en matèria de salut. Cada nivell de govern té la responsabilitat de treballar activament contra les desigualtats estructurals en la salut de la població. En primer lloc, cal que els municipis coneguin les barreres existents relacionades amb les oportunitats en matèria de salut i, després, que redueixin aquelles a les quals puguin haver de fer front el personal professional sanitari quan atén persones LGTBIQ, i les mateixes persones LGTBIQ quan utilitzen o proven d'accedir a l'atenció sanitària. Això millorarà les possibilitats de la ciutadania de viure més, amb més salut i, finalment, amb millor qualitat de vida.

Les pràctiques mèdiques perjudicials, com ara les intervencions quirúrgiques no vitals o les intervencions mèdiques a infants i adolescents intersexuals sense el seu consentiment personal i plenament informat (mutilació genital intersexual), les intervencions mèdiques forçades a persones trans i les pràctiques de conversió dirigides a les persones LGTBIQ, encara compliquen més els problemes dins l'àmbit polític de "Salut" i cal que les administracions locals les abordin dins la seva jurisdicció.²

Molts altres àmbits polítics influeixen en l'àmbit de la salut. Les desigualtats en l'accés a la salut reproductiva afecta negativament les famílies LGTBIQ i, per tant, l'àmbit polític "Famílies". Els estudis demostren que les persones LGTBIQ, que també pertanyen a altres col·lectius marginats, són especialment vulnerables a les desigualtats en matèria de salut.³ Per tant, el fet d'abordar els problemes que apareixen en els àmbits polítics "Joventut", "Gent gran", "Diversitat cultural i migració", "Discapacitat i inclusió" i "Dificultats i desavantatges socials" també contribuirà a la salut global de la societat d'un municipi.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 2.1. Fer accessibles els serveis sanitaris municipals a les persones LGTBIQ mitjançant la formació del personal, etc.
- 2.2. Donar informació i impartir formació a entitats proveïdores d'atenció sanitària locals perquè prestin uns serveis sensibles envers el col·lectiu LGTBIQ
- 2.3. Donar suport i finançament a centres d'atenció sanitària específics per a persones LGTBIQ
- 2.4. Fer accessibles els serveis d'atenció psicològica a les persones LGTBIQ mitjançant la formació del personal, etc.
- 2.5. Impartir formació obligatòria als serveis i centres d'assessorament contractats pel municipi

¹ Comissió Europea (2009). *Solidarity in health: reducing health inequalities in the EU*.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009DC0567>

² Comissió Europea (2020). *Union of equality: LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025*.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0698>

³ Comissió Europea (2017). *Health4LGBTI. Reducing health inequalities experienced by LGBTI people. State-of-the-art synthesis report*.

https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-02/stateofart_report_en_0.pdf

- 2.6. Donar informació i impartir formació a entitats proveïdores de salut psicològica, centres d'assessorament i línies d'atenció telefònica locals perquè prestin una atenció sensible envers el col·lectiu LGTBIQ
- 2.7. Donar suport i finançament a centres d'assessorament específics per a persones LGTBIQ
- 2.8. Donar assessorament a la ciutadania LGTBIQ que pateixi estrès de les minories o trastorns de salut mental relacionats amb la seva identitat sexual o de gènere
- 2.9. Atorgar certificats o etiquetes a les entitats proveïdores d'atenció sanitària o centres d'assessorament que hagin rebut formació i estiguin sensibilitzats envers les persones usuàries LGTBIQ
- 2.10. Donar informació a la ciutadania LGTBIQ —mitjançant fullets o llocs web— sobre entitats proveïdores d'atenció sanitària i centres d'assessorament amb sensibilitat LGTBIQ
- 2.11. Crear plataformes d'entitats proveïdores locals d'atenció sanitària física i mental per tal que intercanviïn coneixements en matèria d'assistència sanitària LGTBIQ, com ara xarxes, taules rodones i cercles de qualitat
- 2.12. Convidar entitats proveïdores locals d'atenció sanitària física i mental amb sensibilitat LGTBIQ a participar en taules rodones, grups de treball, grups de discussió, etc. de temes específics LGTBIQ
- 2.13. Organitzar ponències o conferències professionals, o donar-hi suport, sobre temes LGTBIQ en el context sanitari dirigits a col·lectius específics dins el sistema de salut, com ara professionals de la medicina de família, la infermeria, la ginecologia i la psicologia, llevadores o psiquiatres
- 2.14. Col·laborar amb entitats proveïdores oficials de formació professional i de formació superior per a professionals de la salut física i mental per tal d'oferir-los formació sobre les persones LGTBIQ i les seves necessitats mèdiques específiques
- 2.15. Oferir una formació sexual integral sobre diverses formes de sexualitat, sexualitat positiva, sexe més segur, consentiment, prevenció d'infeccions de transmissió sexual i riscos associats a algunes formes d'activitat sexual, especialment, però no únicament, a la gent jove
- 2.16. Organitzar campanyes sobre salut sexual i prevenció o donar-hi suport
- 2.17. Conscienciar i donar informació sobre les infeccions de transmissió sexual (ITS)
- 2.18. Proporcionar accés de llibre a mitjans gratuïts de pràctiques sexual més segures, com ara mètodes de barrera, vacunes, profilaxi prèvia a l'exposició (PPrE) o tractament preventiu (TP)
- 2.19. Proporcionar o finançar serveis de salut sexual i proves anònimes per detectar infeccions de transmissió sexual
- 2.20. Proporcionar o finançar serveis d'assessorament per a persones amb ITS o VIH
- 2.21. Implantar mesures contra l'estigmatització de persones amb VIH
- 2.22. Signar declaracions públiques de compromís per lluitar contra l'epidèmia del VIH i treballar contra l'estigmatització, com ara les iniciatives FAST-TRACK Cities o #workingpositively
- 2.23. Posar en marxa xarxes, taules rodones, grups de treball o grups de discussió, o donar-hi suport, amb els corresponents grups locals d'interès —departaments de salut, professionals de la medicina, farmàcies, la comunitat, etc.— per treballar sobre el VIH i les ITS
- 2.24. Conscienciar i donar informació sobre activitats sexuals d'alt risc, com ara el sexe químic
- 2.25. Proporcionar o finançar uns serveis d'assessorament per a les persones que practiquin activitats sexuals d'alt risc, com ara el sexe químic, o que les vulguin deixar

- 2.26. Proporcionar o finançar serveis d'assessorament per a víctimes de teràpies de conversió
- 2.27. Donar accés a atenció sanitària i teràpies relacionades amb la transició a la ciutadania trans, com ara teràpies hormonals, tractaments quirúrgics o logopèdia
- 2.28. Proporcionar assessorament i suport a la ciutadania trans durant la transició
- 2.29. Conscienciar, impartir formació i donar informació sobre la diversitat de les característiques sexuals i les intervencions quirúrgiques no vitals o les intervencions mèdiques a infants i adolescents intersexuals (mutilació genital intersexual)
- 2.30. Explorar maneres per prevenir les intervencions quirúrgiques no vitals o les intervencions mèdiques en nadons, infants i adolescents intersexuals als hospitals locals (mutilació genital intersexual)
- 2.31. Proporcionar informació i estructures de suport a progenitors/progenitores amb infants intersexuals
- 2.32. Proporcionar serveis d'assessorament a la ciutadania intersexual i les seves famílies

→ Per conèixer les mesures relacionades amb la salut reproductiva, vegeu les mesures de l'àmbit polític "Famílies".

Exemples de bones pràctiques

Formació en conscienciació LGTBIQ per a professionals de la medicina

Les persones LGTBIQ sovint mostren menys salut mental, menys qualitat de vida i, en general, menys benestar que la resta de la població. Hi ha diversos problemes de salut per als quals no reben prou ajuda. El conjunt de professionals de la medicina general constitueixen un lloc important i un punt de contacte de llindar baix per a les persones LGTBIQ. Són agents fonamentals per superar els obstacles en matèria de salut que pateix col·lectiu. Així doncs, la ciutat d'Oostende va crear un seminari web sobre temes LGTBIQ i assistència sanitària amb sensibilitat de gènere per a professionals de la medicina general i altres professionals sanitaris dels àmbits de la farmàcia, la fisioteràpia i la teràpia ocupacional. El seminari web se centra en la comunicació entre professionals de l'atenció i pacients i orienta les persones professionals de l'atenció sobre com moure's pels tabús i els repten a què fan front els i les pacients LGTBIQ. Ajuda el conjunt de professionals de la medicina a parar més atenció a la cura, les preocupacions i les necessitats específiques d'aquestes persones. D'aquesta manera, es poden eliminar les barreres que impedeixen demanar-los ajuda professional i es redueixen els problemes de salut.

Oostende

Mesura correlacionada: 2.2

Suport en matèria de salut a gent jove LGTBIQ

La ciutat de Bergen ha creat un grup de persones expertes per a gent jove que tingui preguntes o preocupacions en matèria de salut relacionades amb la seva identitat de gènere, identitat sexual o sexualitat. Aquest grup té la seu al centre sanitari per a joves de Bergen i disposa d'un/a professional de la medicina i dos/dues professionals de la infermeria amb la formació addicional pertinent en gènere i sexualitat. L'equip ofereix converses exploratòries i un tractament d'accés fàcil.

Bergen

Mesura correlacionada: 2.3

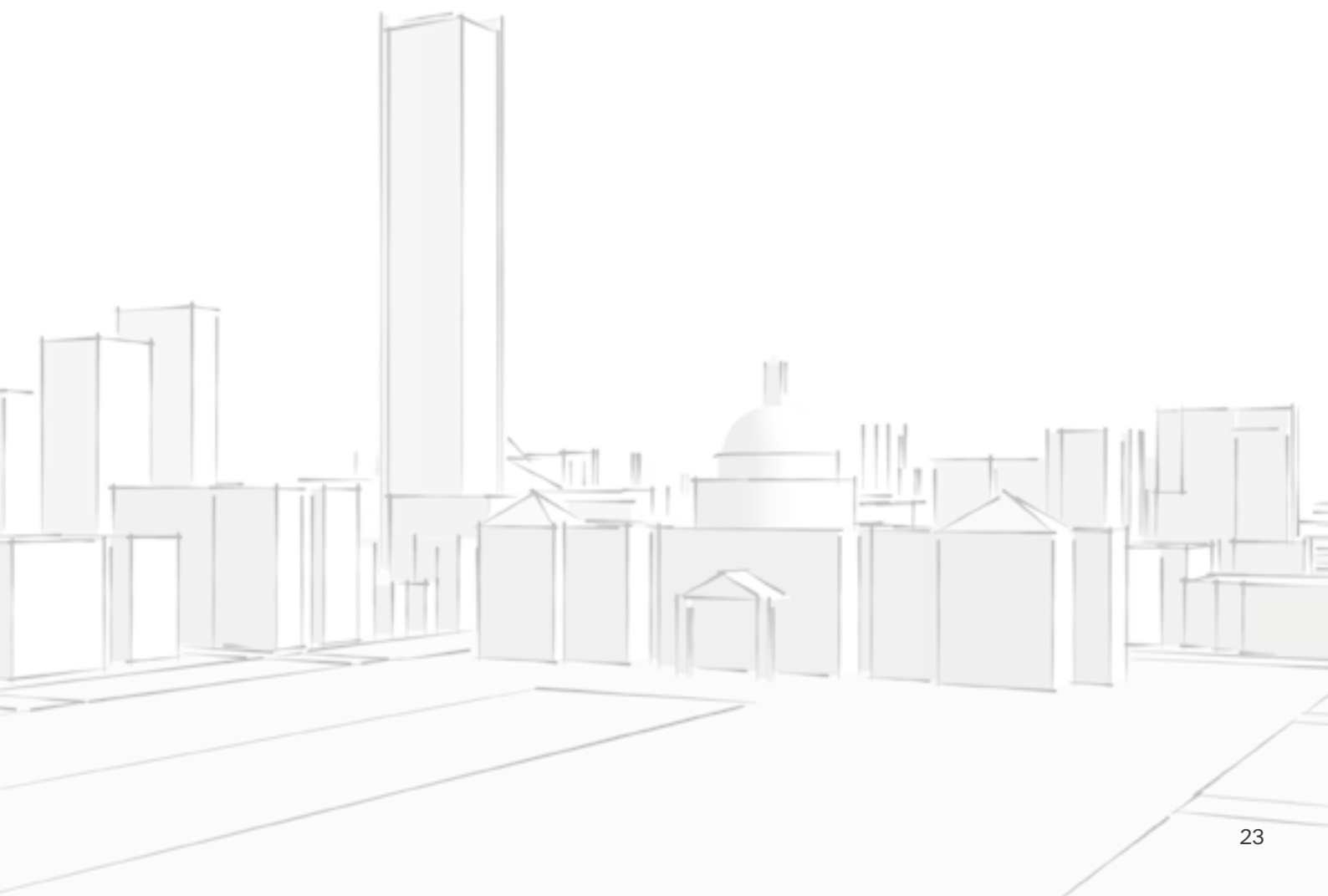
Legebitra - Finançament per a prevenció, detecció i mesures de suport per al VIH i les ITS

La ciutat de Ljubljana cofinança el programa Legebitra, posat en marxa per una ONG. Aquest programa fa prevenció i detecció i ofereix mesures de suport per al VIH i altres ITS. El programa es va dissenyar l'any 2005 per promoure activitats de prevenció per als homes que mantenen relacions sexuals amb altres homes (HSH). Des d'aleshores, ha ampliat els serveis per oferir proves de VIH, sífilis, gonorrea, hepatitis B i C als HSH, en associació amb el Centre de Malalties Infeccioses del Centre Mèdic Universitari de Ljubljana i l'Institut d'Immunologia i Microbiologia de la Facultat de Medicina de la Universitat de Ljubljana. Les proves estan disponibles a diversos punts de Ljubljana i en unes altres deu ciutats d'Eslovènia. Mitjançant el programa Legebitra es descobreixen al voltant del 20% dels casos anuals de VIH. El programa també ofereix suport legal i psicosocial integral per a les persones que pateixen VIH.

Ljubljana

Mesura correlacionada: 2.19

3. Famílies

El reconeixement legal dels matrimonis i les parelles de fet del mateix sexe i els drets que comporten —com ara els drets a la residència, custòdia i adopció, el dret fiscal, el dret successori, el dret contractual, la representació jurídica i les assegurances— pot ser molt diferent entre els diversos països, igual que l'acceptació social i el tracte que reben les parelles LGTBIQ.

Les famílies i les persones LGTBIQ que volen formar una família sovint es troben amb nombroses formes de discriminació estructural i dificultats quotidianes.¹ Les persones LGTBIQ no gaudeixen del mateix accés a l'atenció sanitària en matèria de reproducció que moltes altres persones, o bé es criminalitzen els seus mètodes de reproducció, com ara la gestació subrogada en el cas dels homes homosexuals. La manca de reconeixement d'un dels progenitors o progenitores pot comportar problemes reals, des de no tenir dret a demanar un permís parental, a poder recollir als seus fills de l'escola bressol o a prendre decisions mèdiques importants. El llarg procés d'adopció dels fills o les filles propis sotmet les persones LGTBIQ a un escrutini injustificat i a procediments invasius, que provoquen estrès als progenitors/progenitores i als infants. Les persones trans, no-binàries i intersexuals encara pateixen més limitacions dels seus drets reproductius i del reconeixement de la paternitat/maternitat, així com una discriminació diària envers elles i les seves famílies.

Molts dels paràmetres per al reconeixement i els drets de les parelles i les famílies els determina la legislació nacional, però les administracions locals són les que l'executen dins l'àmbit local i en la vida de la ciutadania. Tot i que és inqüestionable que els municipis han d'aplicar la llei estatal, generalment tenen llibertat quant a la manera com la traslladen a la pràctica local. Es poden autoconscienciar sobre les conseqüències que tenen la legislació i els procediments administratius per a les persones i les famílies LGTBIQ, així com sobre els perjudicis i la discriminació a què han de fer front. Així, aquests municipis poden crear uns processos més respectuosos, conscienciar el seu personal i la societat civil, i preparar els seus serveis, com ara les oficines del registre, els serveis d'adopció i acollida, els serveis de suport familiar, els serveis de benestar infantil i les escoles bressol, a fi de tractar les famílies diverses d'una manera adequada i respectuosa.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 3.1. Reconèixer i treballar per la igualtat de tracte dels diversos tipus de famílies, com ara parelles no casades, parelles de fet, matrimonis, relacions poliàmoroses amb descendència o sense, pares solters i mares solteres, famílies reconstituïdes, famílies amb més de dos progenitors/progenitores
- 3.2. Oferir igualtat d'oportunitats a les persones LGTBIQ que es registrin com a parella de fet o que es casin
- 3.3. Formar el personal del registre i altre personal funcionari que dugui a terme o gestioni el registre de parelles de fet o matrimonis del mateix sexe o els de persones amb diversitat de gènere, en sensibilitat envers el col·lectiu LGTBIQ
- 3.4. Utilitzar un llenguatge inclusiu en les comunicacions, formularis i documents oficials: per exemple, fer servir els mots *parella*, *cònjuge* o el desdoblament progenitor/progenitora en lloc de *marit*, *muller*, *mare* o *pare*
- 3.5. Fer que els serveis i les ofertes municipals per a les famílies, com ara targetes familiars, descomptes familiars, activitats de lleure per a famílies, etc. siguin inclusius per al col·lectiu LGTBIQ

¹ Unió Europea (2020). *Final report 2015-2019 on the list of actions to advance LGBTI equality*. https://commission.europa.eu/system/files/2020-05/report_list_of_actions_2015-19.pdf

- 3.6. Conscienciar i formar el personal dels serveis familiars municipals, serveis de suport a la infància, serveis d'adopció o escoles bressol
- 3.7. Conscienciar i formar el personal de les entitats proveïdores de serveis, com ara les escoles bressol privades contractades pel municipi
- 3.8. Oferir assessorament —incloent-hi assessorament legal, mèdic i psicològic— a les famílies arc de Sant Martí i a les persones LGTBIQ que vulguin formar una família
- 3.9. Proporcionar accés als serveis de salut reproductiva a les famílies LGTBIQ
- 3.10. Conscienciar i donar informació sobre la diversitat de gènere i les constel·lacions familiars, així com impartir formació a professionals de la salut dels àmbits de l'embaràs, l'atenció prenatal, el part i l'atenció postnatal, perquè tractin les famílies i els embarassos LGTBIQ d'una manera adient
- 3.11. Donar informació sobre els drets reproductius i els embarassos de persones trans i intersexuals
- 3.12. Obrir l'adopció i l'acollida a les famílies LGTBIQ
- 3.13. Donar suport i finançament als centres per a famílies arc de Sant Martí i a les ONGs que treballin amb o per a aquestes famílies
- 3.14. Enfortir el suport dels iguals i de la comunitat per a les famílies arc de Sant Martí
- 3.15. Integrar les organitzacions de famílies LGTBIQ en els comitès d'assessorament a les famílies de l'àmbit de ciutat, etc.
- 3.16. Garantir que els diversos tipus de famílies i les famílies arc de Sant Martí estiguin representades en les comunicacions municipals oficials, els museus familiars, els llibres de les biblioteques o les escoles bressol, etc.
- 3.17. Donar visibilitat a les famílies arc de Sant Martí mitjançant campanyes, actes públics, etc.
- 3.18. Mostrar suport als diversos tipus de famílies i les famílies arc de Sant Martí, per exemple, en ocasions especials, com ara el Dia de la Igualtat Familiar

→ Per conèixer les mesures recomanades per a les famílies amb infants intersexuals, vegeu les mesures de l'àmbit polític "Salut".

Exemples de bones pràctiques

Formació per al funcionariat del registre per celebrar unions del mateix sexe

Des que es va aprovar la llei sobre unions vitalícies per a parelles del mateix sexe a Montenegro l'any 2021, sovint s'ha escollit la ciutat de Kotor com a lloc per casar-s'hi. Per garantir la sensibilitat del funcionariat del registre que oficia els casaments i la seva disposició a tractar les parelles del mateix sexe d'una manera respectuosa i adequada, funcionariat de Kotor rep formació addicional per aconsellar les parts interessades sobre el matrimoni de la millor manera possible.

Kotor

Mesura correlacionada: 3.3

Consulta i assessorament per a famílies arc de Sant Martí

Les persones LGTBIQ que volen formar una família s'enfronten a una gran varietat de discriminacions i dificultats estructurals tant quan intenten fundar la família com durant la vida familiar. El fet de tractar amb hospitals, autoritats públiques, centres infantils de dia, escoles bressol, escoles generals i moltes altres situacions, resulta sovint una tasca aclaparadora i d'un gran desgast emocional. Per ajudar les parelles i les famílies, la ciutat de Hannover ofereix un servei de consulta i assessorament que els aconsella sobre qüestions legals, burocràtiques i pràctiques, reconeix l'estrès psicològic afegit que suporten i les informa de grups d'altres famílies arc de Sant Martí amb experiències similars com a font de suport mutu.

Hannover

Mesura correlacionada: 3.8

Organització d'actes per a famílies arc de Sant Martí el Dia Internacional de la Igualtat Familiar (IFED)

El Dia Internacional de la Igualtat Familiar (IFED, per les sigles en anglès) se celebra cada any el primer diumenge de maig i té l'objectiu de cridar l'atenció sobre les necessitats de les famílies arc de Sant Martí i de donar visibilitat a la diversitat de constel·lacions familiars. Durant diversos anys, amb motiu de l'IFED ha tingut lloc una cooperació molt satisfactòria entre un grup local de suport a famílies arc de Sant Martí i la ciutat de Mannheim. Es convida les famílies arc de Sant Martí a intercanviar experiències durant una barbacoa al parc de la ciutat.

Un servei de cura per a infants organitzat garanteix que aquests també s'ho passin bé i que coneguin altres infants que creixen en famílies arc de Sant Martí.

Mannheim

Mesura correlacionada: 3.18

4. Joventut

La joventut LGTBIQ ha de fer front a molts obstacles relacionats amb la seva identitat sexual o de gènere mentre travessen les fases fonamentals i, per si soles, molt exigents de la infància i l'adolescència. Suporten una manca de models referents, les expectatives heteronormatives sobre els seus interessos amorosos, unes idees binàries sobre el gènere i els rols de gènere que són rígides i limitants, els prejudicis i el rebuig dels seus iguals o de les famílies, i un entorn hostil a l'escola. Encara que els estudis indiquen que la situació ha millorat lleugerament, la majoria de joves LGTBIQ tenen més probabilitats de patir assetjament o altres formes d'agressió a l'escola que els seus iguals.¹

La joventut LGTBIQ té un mal rendiment escolar o bé deixa els estudis amb més freqüència que altres joves; té més probabilitats de patir trastorns mentals, incloent-hi comportaments autolesius i idees suïcides, o de consumir drogues i és més vulnerable a veure's afectada pel sensellarisme.

A partir de la seva enquesta més recent, l'Agència dels Drets Fonamentals fa una crida a la Unió Europea i als estats membres perquè implantin mesures per crear un entorn segur i de suport a la joventut LGTBIQ a l'escola, ajudin les escoles i el professorat a compartir experiències, combatin l'assetjament de l'alumnat LGTBIQ i garanteixin que els materials educatius mostren la vida de les persones LGTBIQ d'una manera positiva.² Però hi ha moltes altres mesures que poden adoptar els municipis. Poden facilitar espais segurs per a la joventut LGTBIQ fora de l'escola; fer que instal·lacions municipals com ara les escoles bressol o els casals de joves siguin inclusius per a les persones LGTBIQ; conscienciar els treballadors i les treballadores socials que tracten amb joves o les seves famílies sobre la joventut LGTBIQ i les seves dificultats; abordar problemes com el consum de drogues o el sensellarisme en la joventut, i donar suport al jovent LGTBIQ mitjançant programes de mentoria, etc.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 4.1. Conscienciar i donar informació sobre la joventut *queer* en els centres de dia infantils, escoles bressol, parvularis, escoles, casals de joves, etc.
- 4.2. Fer que els serveis municipals d'atenció a la primera infància, com ara centres de dia infantils i escoles bressol, inclusius per al col·lectiu LGTBIQ mitjançant la formació del personal, proporcionant materials educatius, etc.
- 4.3. Fer que les escoles siguin espais inclusius per a les persones LGTBIQ mitjançant la formació del professorat i el personal escolar, proporcionant materials educatius, amb plans d'estudis que incloguin les persones LGTBIQ i la seva vida, etc.
- 4.4. Donar suport i finançament a les ONGs que facin formació a professorat i a personal escolar sobre temes LGTBIQ
- 4.5. Donar suport i finançament a les ONGs que imparteixin educació entre iguals a l'alumnat de les escoles
- 4.6. Garantir que els materials educatius i els plans d'estudi transmeten la diversitat de sexes biològics, gèneres, rols i expressions de gènere, educació sexual sobre les sexualitats LGTBIQ, imatges positives de les persones LGTBIQ, així com esdeveniments històrics LGTBIQ significatius i les contribucions de les persones LGTBIQ a la ciència, la política, la literatura, les arts, la música, etc.

¹ ILGA (2022). *Intersections. Diving into the FRA LGBTI II survey data. Youth.*

<https://www.ilga-europe.org/report/intersections-youth-diving-into-the-fra-lgbti-ii-survey-data/>

² Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (2020). *A long way to go for LGBTI equality. EU-LGBTI II.*

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-lgbti-equality-1_en.pdf

- 4.7. Formar els orientadors i les orientadores escolars sobre les dificultats i les lluites de la joventut LGTBIQ, de manera que puguin reconèixer els problemes i ajudar la joventut LGTBIQ amb dificultats
- 4.8. Fer que els casals de joves municipals siguin espais inclusius per a les persones LGTBIQ mitjançant la formació del personal, proporcionant materials educatius i informació de contacte d'ONGs relacionades amb qüestions LGTBIQ, i estructures de suport, etc.
- 4.9. Garantir que les infraestructures físiques utilitzades per infants i adolescents a les escoles, casals de joves, instal·lacions esportives, etc., com ara lavabos, vestidors o dutxes, són inclusives quant a gènere, és a dir, accessibles i segures perquè el jovent de tots els gèneres les utilitzi
- 4.10. Animar les escoles, casals de joves, etc. perquè parlin obertament de la inclusivitat LGTBIQ a través de les seves comunicacions, la hissada de banderes, murals, esdeveniments especials, etc.
- 4.11. Atorgar certificats o etiquetes a les escoles bressol, escoles generals, casals de joves, etc. que hagin rebut formació i que siguin espais inclusius per a les persones LGTBIQ
- 4.12. Oferir informació, persones de contacte, orientadors i orientadores, professionals de la salut, grups de suport, etc., a la joventut LGTBIQ que tingui preguntes sobre la seva identitat sexual o de gènere o relacionades amb la seva salut o sexualitat
- 4.13. Crear espais segurs per a la joventut LGTBIQ mitjançant la gestió o bé el suport i el finançament de centres per a la joventut *queer*
- 4.14. Proporcionar espais segurs i donar suport a grups de joves *queer* i grups que surten de l'armari
- 4.15. Integrar els grups de joves *queer* en comitès, projectes, etc. per a la joventut d'àmbit ciutadà.
- 4.16. Donar suport i finançament a les ONGs que treballin amb o per la joventut *queer*
- 4.17. Conscienciar i informar els progenitors o progenitores sobre com criar infants LGTBIQ
- 4.18. Proporcionar estructures de suport i enfortir les estructures de suport entre iguals per a progenitors o progenitores d'infants LGTBIQ
- 4.19. Conscienciar, donar informació i formar els treballadors i les treballadores socials que tracten amb joves o famílies sobre les dificultats i les lluites de la joventut LGTBIQ, de manera que puguin reconèixer els problemes i ajudar el jovent LGTBIQ amb dificultats
- 4.20. Proporcionar estructures de suport a infants i adolescents LGTBIQ que pateixin assetjament, discriminació, rebuig o violència a l'escola o a casa
- 4.21. Combatre l'assetjament, la discriminació o el rebuig i la violència contra la joventut LGTBIQ mitjançant projectes i campanyes
- 4.22. Empoderar la joventut LGTBIQ mitjançant tallers, classes, programes de mentoria, festivals, etc.
- 4.23. Garantir la representació i l'autoidentificació positiva de les persones i les vides LGTBIQ en els mitjans proporcionats a les escoles bressol, escoles generals, casals de joves, biblioteques, etc. municipals, a través de llistes seleccionades de recomanació de llibres, pel·lícules, etc. o bé subministrant aquests mitjans
- 4.24. Proporcionar una oferta de cultura LGTBIQ o de cultura amb personatges o persones LGTBIQ dirigida específicament a la joventut, com ara obres de teatre, lectures d'autors, exposicions, etc.
- 4.25. Donar visibilitat a la joventut LGTBIQ mitjançant campanyes públiques o campanyes, activitats i actes dirigits específicament a les escoles i els casals de joves locals

Exemples de bones pràctiques

Creació d'entorns escolars respectuoses amb les persones LGTBIQ mitjançant tallers per a professorat i alumnat

La ciutat de Lovaina aspira a crear un entorn educatiu respectuós amb les persones LGTBIQ col·laborant amb agents especialitzats que ofereixen mesures, eines i assessorament per augmentar la conscienciació de gènere i LGTBIQ entre el professorat, el personal docent i l'alumnat. Una mesura és un taller per al professorat i el personal docent. Orientats per especialistes, les persones participants poden expressar les seves preguntes i preocupacions i reflexionar sobre com enfortir una cultura que sigui inclusiva a les seves escoles o institucions educatives. Una altra mesura és una campanya anomenada PAARS o "lila". Iniciada i duta a terme per una organització associada especialista i amb el finançament de la ciutat de Lovaina, el projecte ofereix eines educatives als instituts per reflexionar sobre la qüestió LGTBIQ a classe. S'anima els instituts a demanar els paquets i a fer-los servir a classe el 17 de maig, Dia Internacional contra l'Homofòbia, Transfòbia i Bifòbia (IDAHOT, per les sigles en anglès). La campanya s'ampliarà a les escoles primàries, espais juvenils i clubs esportius.

Lovaina

Mesura correlacionada: 4.3

Grups de discussió per a gent jove LGTBIQ

La ciutat de Bergen celebra periòdicament grups de discussió sobre gènere i sexualitat per a joves LGTBIQ. S'encarreguen de la gestió dels grups un/a professional de la psicologia i un/a assessor/a especialista. Els grups de conversa representen una oportunitat de lliar baix perquè la gent jove de Bergen plantegi preguntes i parli sobre la identitat sexual i de gènere amb iguals tenint el suport de professionals amb la formació adequada. L'objectiu d'aquesta mesura és que la gent jove explori i trobi la seva pròpia identitat, conegui persones amb una mentalitat similar i obtingui suport professional, si li cal.

Bergen

Mesura correlacionada: 4.12

Soorum - Projecte educatiu sobre la diversitat sexual i de gènere per a classes escolars

Des de l'any 2019, el Senat d'Hamburg finança el projecte Soorum, que duu a terme l'ONG Magnus-Hirschfeld-Centrum. El projecte fomenta la conscienciació a les escoles d'Hamburg. Sovint s'inclou en els mòduls sobre diversitat o democràcia de les escoles i està disponible per a classes a partir del novè curs. A les classes, les persones responsables dels equips són persones joves i qualificades que treballen amb grups reduïts d'alumnes sobre temes com la diversitat sexual i de gènere, els rols de gènere, els prejudicis i la discriminació, i animen l'alumnat a reflexionar especialment sobre les seves pròpies actituds. Les classes mostren a l'alumnat com l'hostilitat envers les persones LGTBIQ té efectes negatius sobre tothom i no només sobre l'objectiu previst, atès que perpetua unes expectatives ja obsoletes sobre el comportament dels rols de gènere i els estereotips. Com que es tracta d'una de les nombroses formes de discriminació, també representa una oportunitat per debatre sobre la tolerància i l'acceptació en general. L'objectiu d'aquest projecte és reduir els prejudicis i la discriminació i generar un respecte i una estima mutus.

Hamburg

Mesura correlacionada: 4.4

Classe magistral sobre gènere i cultura - Empoderament de la joventut LGTBIQ a través de la cultura

La Classe magistral sobre gènere i cultura és un curs de quatre o cinc tardes de durada per a joves que ja estan en contacte amb el departament social de la comunitat i que tenen curiositat, experimenten o ja tenen opinions sobre el gènere i la sexualitat. Les persones participants treballen amb el gènere i la cultura a través de mitjans com ara pel·lícules, ceràmica i visites a museus. L'objectiu és que les persones participants adquireixin coneixements i comparteixin experiències en el marc de l'equip de Gènere i Cultura. A més, s'espera que les persones participants descobreixin les organitzacions, les activitats i les comunitats que ofereix la ciutat d'Aarhus.

Aarhus

Mesura correlacionada: 4.22

5. Gent gran

A mesura que les nostres societats envelleixen, cada vegada més persones depenen dels serveis municipals que es presten per a la gent gran. Això mateix passa amb la població LGTBIQ. Aquesta població, però, ha de fer front a reptes importants per accedir a serveis que no estan preparats per tractar la seva situació i les seves necessitats.

Moltes de les persones que ara són gent gran LGTBIQ han viscut èpoques en què se les considerava delinqüents, pecadores i malaltes mentals. Tot i que la major part d'aquestes percepcions jurídiques, mèdiques i socials han canviat, en el cas de molta gent gran LGTBIQ, la por, els prejudicis i l'estigma social els ha trastocat la vida, les relacions amb les seves famílies i els ingressos de tota una vida. Els efectes de dècades de discriminació han provocat que la gent gran LGTBIQ tingui més risc de patir malalties físiques i mentals, mala salut, pobresa, aïllament social i mort prematura. Els estudis suggereixen que, tot i que les persones LGTBIQ més grans de 50 anys tenen més necessitat de rebre els serveis oferts per a la gent gran, és menys probable que facin servir els relacionats amb l'atenció sanitària, l'assistència social i l'assistència domiciliària o, si els utilitzen, oculten la seva identitat per por que el personal o altres persones usuàries els rebutgin o discriminin.¹

Cal que les entitats proveïdores de serveis municipals i les contractades per les administracions locals es consciencin de la complexitat de les vides, les pors i les necessitats de la gent gran LGTBIQ. Cal que incloguin les seves vides i experiències en els serveis que ofereixen, que creïn espais i programes acollidors, segurs i de reafirmació per a les persones LGTBIQ, i que estiguin preparades per tractar possibles conflictes i discriminació dins la seva estructura.

Els àmbits polítics “Salut”, “Discapacitat i inclusió” i “Dificultats i desavantatges socials” estan molt relacionats. La consulta conjunta dels problemes i de les mesures d'aquests àmbits polítics o la col·laboració amb els departaments responsables respectius optimitzarà els resultats de totes les àrees que hi intervinguin.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 5.1. Conscienciar i donar informació sobre les persones LGTBIQ i les seves necessitats i lluites específiques al departament municipal responsable de la gent gran, i integrar la consideració i la cura de la gent gran LGTBIQ dins les estructures consolidades
- 5.2. Incloure la vida i les experiències de les persones LGTBIQ en els serveis que s'ofereixen a la gent gran
- 5.3. Oferir esdeveniments, cursos, etc. específics per a la gent gran LGTBIQ dins els serveis que s'ofereixen a la gent gran
- 5.4. Crear habitatges per a gent gran o habitatges intergeneracionals que siguin inclusius per a les persones LGTBIQ

¹ ILGA (2023). *Interseccions. Diving into the FRA LGBTI II survey data. Older people.* <https://www.ilga-europe.org/report/intersections-older-people-diving-into-the-fra-lgbti-ii-survey-data/>
Fredriksen-Goldsen, K. I.; H.-J. Kim; C. A. Emler; A. Muraco; E. A. Erosheva; , C. P. Hoy-Ellis; J. Goldsen; H. Petry. (2011). *The aging and health report. Disparities and resilience among lesbian, gay, bisexual, and transgender older adults.* Seattle: Institute for Multigenerational Health. https://www.lgbtagingcenter.org/resources/pdfs/LGBT%20Aging%20and%20Health%20Report_final.pdf
Addis, S.; M. Davies; G. Greene; S. Macbride-Stewart; M. Shepherd (2009). “The health, social care and housing needs of lesbian, gay, bisexual and transgender older people: a review of the literature”. *Health Social Care Community.* 17(6): 647-58. DOI: [10.1111/j.1365-2524.2009.00866.x](https://doi.org/10.1111/j.1365-2524.2009.00866.x)

- 5.5. Donar suport i finançament a projectes per crear habitatges per a gent gran o intergeneracionals inclosius per a les persones LGTBIQ
- 5.6. Establir unes normes de qualitat per a l'atenció inclusiva de la gent gran LGTBIQ
- 5.7. Impartir formació al personal de les residències i els serveis municipals d'assistència a la gent gran
- 5.8. Conscienciar i impartir formació al personal de les entitats proveïdores d'assistència a la gent gran contractades pel municipi i al personal de les entitats proveïdores de serveis privats
- 5.9. Atorgar certificats o etiquetes a les entitats proveïdores d'assistència que hagin rebut formació i siguin inclusives amb les persones LGTBIQ
- 5.10. Organitzar o donar suport a conferències i formació superior per a professionals dels àmbits de l'atenció sanitària i l'assistència a la gent gran sobre els problemes relatius a l'atenció a la gent gran LGTBIQ
- 5.11. Posar en marxa xarxes, taules rodones, grups de treball o grups de discussió, o donar-hi suport, amb la participació dels grups d'interès locals corresponents, sobre els problemes a què ha de fer front la gent gran LGTBIQ
- 5.12. Incloure matèries relacionades amb la gent gran LGTBIQ en els temes que es tracten a les xarxes, taules rodones, grups de treball i grups de discussió municipals dedicats a la gent gran
- 5.13. Elaborar mesures per abordar la soledat de la gent gran LGTBIQ
- 5.14. Elaborar mesures per abordar la pobresa i el sensellarisme en les persones grans LGTBIQ
- 5.15. Donar suport a les ONGs que treballin amb i per a la gent gran LGTBIQ
- 5.16. Oferir serveis i formats per empoderar i generar resiliència en la gent gran LGTBIQ
- 5.17. Donar suport a grups de gent gran LGTBIQ i enfortir el suport entre iguals
- 5.18. Integrar els grups de gent gran LGTBIQ en els comitès assessors de gent gran d'àmbit ciutadà
- 5.19. Conscienciar sobre els obstacles i l'exclusió que pateix la gent gran LGTBIQ dins les comunitats LGTBIQ
- 5.20. Impulsar i donar suport a actes i activitats per a la gent gran dins de centres i estructures LGTBIQ ja consolidats
- 5.21. Impulsar i donar suport a projectes i esdeveniments d'intercanvi intergeneracional entre joves LGTBIQ i gent gran LGTBIQ
- 5.22. Conscienciar l'opinió pública sobre la gent gran LGTBIQ —incloent-hi tant una representació positiva com les dificultats a què ha de fer front la gent gran LGTBIQ— mitjançant campanyes, etc.
- 5.23. Proporcionar formats perquè la gent gran LGTBIQ comparteixi coneixement, històries i experiències, per exemple, a través d'actes de narració d'històries, projectes d'art interactiu, etc.

Exemples de bones pràctiques

Inclusió del punt de vista *queer* en els serveis municipals per a la gent gran

Nuremberg ha incorporat la responsabilitat envers la gent gran *queer* dins la feina habitual de la seva oficina per a la gent gran. Al començament, hi havia un intercanvi entre la comunitat *queer*, l'oficina municipal per a les persones LGTBIQ, l'oficina per a la gent gran i les organitzacions benèfiques, en què s'expressaven els desitjos i les necessitats de cadascuna. En una segona fase, l'oficina per a les persones LGTBIQ i l'oficina per a la gent gran van valorar què es podia fer. L'oficina per a la gent gran ofereix molts serveis per a les persones grans, com ara reunions obertes a diverses parts de la ciutat. A més de les tardes de gent gran habituals, s'ha establert un punt de trobada per a la gent gran *queer*. La "Bunte Runde" ("ronda de colors") es reuneix dos cops al mes. També hi ha una discoteca *queer* per a la gent gran. Igualment, l'oficina per a la gent gran coordina el servei de visites voluntàries dirigit a persones sense família ni amistats. Aquesta oferta s'ha complementat amb un servei de visites *queer* per a persones grans *queer*.

Nuremberg

Mesura correlacionada: 5.3

Formació per al personal dels serveis i instal·lacions d'assistència a la gent gran

Les persones grans LGTBIQ que depenen dels serveis o centres d'assistència a la gent gran pateixen de manera habitual la discriminació involuntària o intencionada per part del personal o d'altres persones residents o bé es veuen obligades a ocultar la seva identitat per evitar aquesta discriminació. Sovint, les entitats proveïdores no estan preparades per gestionar aquesta situació adequadament. Juntament amb les entitats proveïdores d'assistència i les ONGs locals, la ciutat de Hannover ha desenvolupat un mòdul formatiu per conscienciar les direccions i el personal i ensenyar-los com tractar la gent gran LGTBIQ d'una manera adequada. El mòdul es va utilitzar per formar el personal dels centres d'assistència municipals, i s'ha publicat perquè altres entitats proveïdores puguin emprar-lo per formar el seu personal.

Hannover

Mesura correlacionada: 5.7

Mesura correlacionada: 5.8

6. Discapacitat i inclusió

Les persones amb discapacitats i malalties cròniques pertanyen als sectors més marginats de la societat. Les seves preocupacions encara es tracten com assumptes d'una importància secundària dins el marc de la gestió de la diversitat. Als ulls de les altres persones, la discapacitat esdevé moltes vegades l'únic tret identificador de les persones discapacitades, i generalment se les mira com si no tinguessin identitat sexual ni, fins i tot, de gènere. Evidentment, això no només està molt lluny de la realitat sinó que també és perjudicial per a les persones afectades i la seva capacitat de viure una vida plena. Aquesta percepció no varia dins les comunitats LGTBIQ, que sovint exclouen involuntàriament les persones discapacitades dels espais, esdeveniments, informació i serveis per a les persones LGTBIQ.¹

Les persones LGTBIQ amb discapacitat o malalties cròniques pateixen nombroses formes de discriminació que, moltes vegades, interactuen i empitjoren encara més les conseqüències de totes dues discriminacions. Les administracions locals han de garantir que els seus serveis per a les persones amb discapacitat reconeixen la plena identitat de les persones que viuen, treballen o reben assistència dins les institucions municipals o privades contractades, incloses la identitat de gènere i la sexual. Alhora, han de promoure la inclusió de les persones amb discapacitat en els serveis dirigits a la ciutadania LGTBIQ i fer-los accessibles per a la població LGTBIQ amb discapacitat.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 6.1. Fer que els serveis, espais, esdeveniments i informació municipals per a la ciutadania LGTBIQ no tinguin barreres i siguin accessibles per a les persones LGTBIQ amb discapacitat
- 6.2. Establir normes de qualitat i llistes de comprovació de la inclusivitat dels serveis, espais, esdeveniments, etc. per a persones amb diverses discapacitats, malalties o capacitats físiques, mentals i emocionals
- 6.3. Establir normes de qualitat per a l'atenció inclusiva a les persones LGTBIQ
- 6.4. Proporcionar habitatges inclusius per a les persones LGTBIQ amb discapacitat o donar-hi suport
- 6.5. Conscienciar i impartir formació al personal de les entitats proveïdores d'assistència a persones amb discapacitat
- 6.6. Conscienciar i impartir informació a la direcció i al personal de les entitats proveïdores d'ocupació per a persones amb discapacitat
- 6.7. Atorgar certificats o etiquetes a les entitats proveïdores d'habitatges, assistència i ocupació per a persones amb discapacitat que hagin rebut formació i siguin inclusives amb les persones LGTBIQ
- 6.8. Donar suport i finançament a les entitats proveïdores d'assistència interseccional que ofereixin assistència a persones LGTBIQ amb discapacitat
- 6.9. Organitzar conferències i formació superior, o donar-hi suport, per a professionals que treballen amb persones amb discapacitat, sobre interseccionalitat i sobre els problemes relatius a la ciutadania LGTBIQ amb discapacitat

¹ Comissió Europea (2020). *Union of equality: LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025*.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0698>

- 6.10. Posar en marxa xarxes, taules rodones, grups de treball o grups de discussió, o donar-hi suport, amb la participació dels grups d'interès locals corresponents, sobre els problemes a què han de fer front les persones LGTBIQ amb discapacitat
- 6.11. Donar suport a les ONGs que treballin amb i per a persones LGTBIQ amb discapacitat
- 6.12. Integrar les organitzacions representants de la ciutadania LGTBIQ amb discapacitat en els comitès assessors per a les persones amb discapacitat d'àmbit ciutadà
- 6.13. Incloure matèries relacionades amb les persones LGTBIQ amb discapacitat en els temes que es tracten a les xarxes, taules rodones, grups de treball i grups de discussió municipals dedicats a les persones amb discapacitat
- 6.14. Conscienciar l'opinió pública sobre les persones LGTBIQ amb discapacitat, la seva vida, experiències, diversitat d'identitats sexuals i de gènere i sexualitat, així com sobre la discriminació interseccional que pateixen
- 6.15. Conscienciar sobre els obstacles i l'exclusió que pateixen les persones LGTBIQ amb discapacitat dins les comunitats LGTBIQ
- 6.16. Impulsar i proporcionar els mitjans perquè els centres LGTBIQ adaptin els espais i els serveis per fer-los inclusius per a les persones LGTBIQ amb discapacitat
- 6.17. Donar impuls i suport a actes i activitats per a persones LGTBIQ amb discapacitat dins de centres i estructures LGTBIQ consolidades
- 6.18. Donar impuls i suport a projectes i esdeveniments d'intercanvi entre persones LGTBIQ amb discapacitat i sense
- 6.19. Donar suport a grups de persones LGTBIQ amb discapacitat
- 6.20. Oferir serveis i formats per empoderar la ciutadania LGTBIQ amb discapacitat
- 6.21. Garantir la representació positiva de les persones LGTBIQ amb discapacitat

Exemple de bones pràctiques

Celebració d'una conferència interseccional sobre LGTBIQ i discapacitat a l'ajuntament

Generalment, la societat imagina les persones LGTBIQ com a persones de raça blanca, sanes, de classe mitjana i sense discapacitats, però les persones *queer* també tenen capacitats físiques, edats i orígens ètnics i socioeconòmics diferents. Encara que tots aquests aspectes contribueixen al desenvolupament de la identitat personal i poden causar problemes, moltes vegades són ignorats, fins i tot dins la comunitat LGTBIQ. L'any 2017 la Unitat contra la Discriminació per Qüestions LGTBIQ de la ciutat de Viena (WAS - Wiener Antidiskriminierungsstelle für LGTBIQ) va organitzar la seva Conferència Internacional anual a l'Ajuntament de Viena, sobre el tema "Interseccionalitat: LGTBIQ i discapacitat". Aquesta conferència es va centrar en les persones LGTBIQ que viuen amb discapacitats. Va incloure participants i ponents amb discapacitat; va ser totalment accessible; es va traduir simultàniament a la llengua de signes austríaca i s'hi va oferir suport de comunicació, així com l'enregistrament gràfic per a persones amb dificultats d'aprenentatge.

Viena

Mesura correlacionada: 6.9

7. Diversitat cultural i migració

La diversitat cultural de les societats urbanes enriqueix les seves comunitats. Tanmateix, les idees culturals i religioses diferents també poden provocar conflictes entre la ciutadania. Les persones LGTBIQ que pertanyen a minories ètniques o tenen un origen migrant moltes vegades han de fer front a una discriminació interseccional.¹ En veure's rebutjades a les comunitats LGTBIQ per actituds racistes o xenòfobes i a les comunitats ètniques per ser LGTBIQ, han de fer front tant a l'exclusió com a l'aïllament. Les creences de faccions extremistes d'algunes religions, com ara el cristianisme o l'islam, les sotmeten a l'expulsió de les seves famílies i comunitats, al sensellarisme, a matrimonis forçats, a teràpies de conversió o a assassinats per qüestions d'honor.

Les administracions locals han d'abordar aquests problemes als seus municipis, conscienciar les comunitats tant LGTBIQ com culturals i religioses a fi de crear una societat inclusiva, i proporcionar serveis d'intervenció i estructures de suport.

A més de setanta països d'arreu del món, encara es persegueix, castiga o mata les persones LGTBIQ, motiu pel qual moltes fugen i cerquen asil a països que no criminalitzen la seva identitat sexual o de gènere. La discriminació, la persecució o la violència que han patit aquestes persones solen deixar-les molt traumatitzades. L'allotjament per a persones que cerquen asil, en el qual les persones refugiades LGTBIQ sovint conviuen amb altres persones refugiades homofòbiques o transfòbiques, freqüentment les exposa a més violència. La situació és encara pitjor per a les persones refugiades trans, intersexuals i de gènere no-binari, a qui s'inclou en allotjaments col·lectius que no coincideixen amb el seu gènere. La necessitat d'haver d'ocultar la seva identitat per la seva pròpia seguretat i el trauma que això comporta sovint dificulten que les persones refugiades LGTBIQ revelin la seva identitat i experiència en el procés de sol·licitud de l'asil, fins i tot quan aquests factors són molt importants perquè se'ls concedeixi aquest asil. A més, el personal que gestiona les sol·licituds les pot sotmetre a més discriminació o rebutjar la sol·licitud perquè desconeix la realitat i les situacions complexes que pateixen les persones LGTBIQ als seus països d'origen.

Cal que les administracions locals proporcionin un allotjament segur a aquests grups vulnerables, que formin el personal que treballa amb persones refugiades perquè parin atenció a les persones LGTBIQ, i que ofereixin l'assistència psicològica i l'assessorament legal adients. Sovint, les organitzacions LGTBIQ locals estan disposades a crear estructures de suport per a les persones refugiades LGTBIQ. Els municipis poden reforçar aquesta implicació cívica i utilitzar els recursos que inverteixen en la ciutadania LGTBIQ per donar suport a aquestes estructures.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 7.1. Fomentar la visibilitat i l'acceptació de les persones LGTBIQ que pertanyen a minories ètniques, culturals o religioses, per exemple, mitjançant campanyes públiques
- 7.2. Organitzar campanyes o projectes, o donar-hi suport, que promoguin i celebrin la diversitat cultural de les persones LGTBIQ, la diversitat d'identitats sexuals i de gènere dins de les diverses comunitats religioses, culturals o ètniques, o la diversitat global de la societat municipal
- 7.3. Donar suport a grups i projectes per a persones LGTBIQ BIPoC, com ara grups de suport entre iguals, projectes d'empoderament, etc.
- 7.4. Donar suport a grups i projectes per a persones LGTBIQ d'origen migrant, com ara grups de suport entre iguals, projectes d'empoderament, etc.

¹ Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (2020). *A long way to go for LGBTI equality. EU-LGBTI II.*

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-lgbti-equality-1_en.pdf

- 7.5. Conscienciar sobre la xenofòbia, el racisme, la discriminació i l'exclusió de les persones LGTBIQ d'origens ètnics, culturals o religiosos diferents, dins les comunitats LGTBIQ
- 7.6. Donar impuls i suport a estructures LGTBIQ ja consolidades perquè siguin més inclusives per a les persones LGTBIQ d'origens ètnics, culturals o religiosos diferents
- 7.7. Donar impuls i suport a actes i activitats per a les persones LGTBIQ BIPOC, les persones LGTBIQ d'origen migrant o les persones refugiades LGTBIQ en centres i estructures LGTBIQ ja consolidats
- 7.8. Donar impuls i suport a projectes i esdeveniments que promoguin l'intercanvi entre persones LGTBIQ d'origens ètnics, culturals o religiosos diferents
- 7.9. Treballar amb diversos grups i institucions religioses o organitzacions de persones migrants per promoure l'acceptació de les persones LGTBIQ en les seves comunitats
- 7.10. Conscienciar i elaborar mesures per garantir un enfocament interseccional del finançament municipal i una consciència interseccional de les institucions i els projectes finançats pel municipi
- 7.11. Crear normes o llistes de comprovació per als grups i les institucions finançats pel municipi a fi de garantir una obertura i un respecte mutu, per exemple, d'organitzacions religioses o de persones migrants envers les persones LGTBIQ, o de les organitzacions LGTBIQ envers les persones de diversos orígens ètnics, culturals o religiosos
- 7.12. Proporcionar unes estructures de seguretat, com ara assessorament, habitatges segurs, etc., per a la ciutadania LGTBIQ en perill per teràpies de conversió, matrimonis forçats, assassinats per qüestions d'honor, violència o expulsió basats en creences religioses o culturals
- 7.13. Desenvolupar i proporcionar una infraestructura de seguretat per a les persones refugiades LGTBIQ
- 7.14. Impartir una formació al personal municipal que treballa amb persones refugiades sobre les dificultats específiques a què han de fer front les persones refugiades LGTBIQ als seus països d'origen i als allotjaments, que els permeti tractar-les adequadament i ajudar-les, si cal
- 7.15. Impartir formació al personal dels allotjaments i centres d'acollida per a persones refugiades, incloent-hi el personal de seguretat, perquè puguin tractar adequadament les persones refugiades LGTBIQ i ajudar-les, si cal
- 7.16. Conscienciar, informar i formar altres grups d'interès i persones que treballin amb persones refugiades, com ara jutges/jutgesses, intèrprets, treballadors/treballadores socials i professionals de la salut
- 7.17. Implantar mesures per prevenir la violència contra les persones refugiades LGTBIQ als allotjaments i centres d'acollida
- 7.18. Proporcionar un allotjament segur a les persones refugiades LGTBIQ
- 7.19. Desenvolupar processos que permetin a les parelles LGTBIQ estar juntes, encara que no tinguin documentació legal de la seva unió i que permetin a les persones LGTBIQ rebre un allotjament d'acord amb la seva identitat de gènere, encara que no tinguin documentació d'aquesta identitat
- 7.20. Proporcionar estructures de suport, així com assessorament legal i pràctic, a les persones refugiades LGTBIQ
- 7.21. Donar accés a les persones refugiades LGTBIQ a atenció sanitària específica, com ara teràpia hormonal substitutiva o tractament antiretroviral
- 7.22. Donar suport psicològic i assessorament a les persones refugiades LGTBIQ
- 7.23. Donar suport i finançament a les ONGs que treballin amb o per persones refugiades LGTBIQ
- 7.24. Donar suport a grups i projectes per a persones refugiades LGTBIQ, com ara grups de suport entre iguals, projectes d'empoderament, etc.

Exemples de bones pràctiques

#richtighier - Campanya de cartells per augmentar l'acceptació de les persones migrants LGTBI

La ciutat de Colònia ha posat en marxa una campanya de cartells que mostren tres persones LGTBI de Colònia d'origen migrant diferent. Cada cartell inclou la foto, el nom i un lema. Aquests cartells tracten quatre aspectes: la identitat sexual; el lloc de naixement fora d'Alemanya (és a dir, Beirut, Luanda, Lahore) i com ara se senten com a casa a Colònia; tres coses típiques del seu país d'origen que els agraden (per exemple, l'humus o els ritmes panjabis), i tres coses típiques de Colònia (per exemple, el carnestoltes de Colònia o fer barbacoes a la vora del Rin). També inclouen l'eslògan "La meva ciutat" en quinze idiomes i l'etiqueta #richtighier (que vol dir aproximadament "em sento bé aquí"). L'objectiu d'aquesta campanya és augmentar la visibilitat i l'acceptació de les persones migrants LGTBI entre la població de Colònia, incloses les altres comunitats de migrants de la ciutat. El municipi proporciona el finançament, assumeix la responsabilitat final del contingut i organitza la penjada de cartells.

Colònia

Mesura correlacionada: 7.1

El model de suport a les persones refugiades LGTBIQ de Berlín

Berlín reconeix que les persones refugiades LGTBIQ pertanyen a un col·lectiu particularment vulnerable i tenen una necessitat especial de protecció. Per tant, la ciutat ha elaborat el "Model de suport a les persones refugiades LGTBIQ de Berlín" per oferir un suport integral a aquest col·lectiu. Aquesta infraestructura de suport consta, entre d'altres elements, d'un centre d'acollida específic per a persones refugiades LGTBIQ i de mesures concretes implantades per agents de la societat civil dins de la comunitat LGTBIQ i finançades per la ciutat de Berlín. Aquestes mesures inclouen serveis d'assessorament, estructures d'empoderament, establiment de grups d'autoajuda i formació per a la direcció i el personal dels centres d'acollida per a persones refugiades, així com altres accions per promoure'n la seguretat i la protecció.

Berlín

Mesura correlacionada: 7.13

Habitatges segurs per a joves migrants LGTBIQ

La ciutat de París ha finançat un projecte de recerca de tres anys dut a terme per l'associació BASILIADE per estudiar les necessitats del grup vulnerable format per la gent jove migrant LGTBIQ. BASILIADE va identificar i informar 43 joves perquè participessin en aquest programa. Les persones participants van expressar com a necessitat principal disposar d'un allotjament segur per poder tornar a alçar el cap i, després, encarregar-se de la seva salut, trobar una feina, etc. A partir d'aquests resultats, BASILIADE va proposar un model d'apartaments compartits per un sol sexe connectats a una xarxa de professionals sociosanitaris/àries. El municipi aprofita les seves relacions amb entitats propietàries socials per ajudar BASILIADE a adquirir aquests allotjaments (actualment hi ha cinquanta apartaments per a joves migrants LGTBIQ) i finança el suport de BASILIADE a aquestes persones joves migrants. Això permet al municipi oferir més igualtat i protecció a les persones LGTBIQ. L'objectiu és augmentar el nombre d'allotjaments per a la gent jove migrant LGTBIQ fins a cent places l'any 2026.

París

Mesura correlacionada: 7.18

8. Dificultats i desavantatges socials

Els municipis, que són els encarregats del benestar públic de la ciutadania, acostumen a oferir nombrosos serveis i estructures de suport per a les persones amb dificultats o desavantatges socials, com ara els serveis socials i el treball social. Aquests serveis inclouen accions preventives, suport econòmic, assessorament, centres d'acollida i habitatges per a persones en situació de risc o de pobresa o amb deutes, desocupades, amb addiccions, que pateixen violència o abusos domèstics, sensellarisme, etc.

Les persones LGTBIQ pateixen aquestes dificultats socials d'una manera desproporcionada. Segons l'enquesta més recent de l'Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, una de cada tres persones LGTBIQ —i, fins i tot, una de cada dues persones entre les persones enquestades trans i intersexuals— té dificultats per arribar a final de mes a la Unió Europea.¹ Els factors que contribueixen a aquest fet són nombrosos, i també les dificultats que es troben quan proven d'accedir als serveis socials. Moltes vegades, els treballadors i les treballadores socials no tenen prou preparació per tractar amb persones usuàries LGTBIQ i no coneixen gaire la seva realitat vital ni els factors LGTBIQ específics que contribueixen a les seves dificultats socials. Sovint, els serveis i les instal·lacions generals de suport social no poden atendre les persones LGTBIQ, mentre que ni tan sols n'hi ha que s'ocupin específicament dels grups i situacions de risc LGTBIQ.

Cal que els municipis que treballen per millorar la vida de tota la ciutadania mitjançant la implantació de mesures preventives per a grups de risc i donant suport a les persones necessitades tinguin en compte les causes específiques per les quals les persones LGTBIQ esdevenen un grup més vulnerable, que identifiquin les mancances dels serveis socials respecte a les persones LGTBIQ, i que capacitin les seves estructures i personal per ajudar la ciutadania LGTBIQ.

Els problemes que han d'abordar els municipis en aquest àmbit polític se sumen molt sovint als d'altres àmbits, com ara "Salut" i "Ocupació", a causa de la seva possible reciprocitat, així com al de "Joventut" i "Gent gran", ja que aquests grups tenen més risc de sensellarisme i pobresa, respectivament.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 8.1. Formar el personal i els treballadors i les treballadores socials municipal, així com els d'institucions contractades pel municipi, en matèria de persones LGTBIQ, el seu risc més alt de patir dificultats socials, i els problemes a què han de fer front quan proven d'accedir a les estructures de suport
- 8.2. Conscienciar, informar i formar altres organitzacions i institucions de suport a persones amb dificultats socials
- 8.3. Conscienciar, informar i formar el personal de les línies d'atenció telefònica locals
- 8.4. Establir o finançar línies d'atenció telefònica específiques per a les persones LGTBIQ
- 8.5. Donar suport i finançament a les ONGs que treballin amb persones LGTBIQ amb dificultats i desavantatges socials
- 8.6. Impartir formació al personal dels serveis o centres d'assessorament específics, per exemple, per a treballadors i treballadores sexuals, persones que pateixen violència domèstica o les que pateixen alguna addicció, perquè siguin inclusius amb les persones LGTBIQ

¹ Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (2020). *A long way to go for LGBTI equality. EU-LGBTI II.*

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-lgbti-equality-1_en.pdf

- 8.7. Crear organitzacions que imparteixin plans d'estudi o formació professional a treballadors i treballadores socials, psicòlegs i psicòlogues, etc., o donar suport a aquestes organitzacions
- 8.8. Desenvolupar i crear estructures de suport per a persones LGTBIQ en situacions d'emergència greu
- 8.9. Conscienciar, informar i formar la direcció i el personal dels centres d'acollida per a dones sobre l'obertura dels seus serveis a dones trans, persones no-binàries o altres persones LGTBIQ l'expressió de gènere de les quals es pugui percebre com a disconforme amb el seu gènere
- 8.10. Proporcionar un allotjament segur a persones LGTBIQ en situacions d'emergència greu quan les estructures ja consolidades no les puguin allotjar, per exemple, persones no-binàries que no poden accedir als centres d'acollida per a dones, o quan no hi hagi cap estructura, per exemple, homes joves que no poden accedir als centres d'acollida per a joves ni per a dones
- 8.11. Proporcionar un allotjament segur i refugis d'emergència per a persones LGTBIQ sense llar
- 8.12. Proporcionar estructures de suport i assessorament inclusius per a les persones LGTBIQ sense llar
- 8.13. Donar suport i finançament a programes o centres de suport especials per a persones LGTBIQ sense llar
- 8.14. Proporcionar estructures de suport i assessorament inclusius per a persones LGTBIQ en situació de dificultat econòmica, pobresa o endeutament
- 8.15. Donar suport econòmic a les persones LGTBIQ amb dificultats econòmiques que intentin accedir a serveis de suport LGTBIQ, centres d'assessorament, grups de suport entre iguals, centres LGTBIQ, casals de joves LGTBIQ, cites mèdiques, sessions de teràpia, etc., per exemple, finançant-los el cost del transport públic
- 8.16. Donar suport econòmic per al tractament mèdic de persones LGTBIQ amb dificultats econòmiques, per exemple, per a teràpia hormonal substitutiva o tractament antiretroviral
- 8.17. Donar accés gratuït a productes d'higiene personal per a tothom als lavabos públics o per a la ciutadania amb dificultats socials, independentment del sexe o gènere assumit, és a dir, als lavabos públics per a tots els gèneres o sense preguntar el sexe o el gènere de la persona beneficiària
- 8.18. Donar accés lliure a productes de salut sexual i prevenció, com ara dispositius de barrera, profilaxi prèvia a l'exposició, etc., a les persones LGTBIQ amb dificultats econòmiques
- 8.19. Proporcionar estructures de suport i assessorament inclusius per a les persones LGTBIQ adreçats a persones LGTBIQ que pateixen alguna addicció
- 8.20. Conscienciar, informar i formar els centres de suport a les addiccions, hospitals, etc. sobre el tractament adequat de les persones LGTBIQ i sobre els factors de risc relacionats amb les addiccions específics de les persones LGTBIQ
- 8.21. Donar suport, o donar suport i finançament, a organitzacions que ajudin els treballadors i les treballadores sexuals que ofereixen treball sexual sota coacció
- 8.22. Abordar les causes subjacents de les dificultats socials amb què es troben les persones LGTBIQ (per exemple, atur, pobresa —especialment, en la gent gran—, endeutament, sensellarisme —especialment, en la gent jove—, addiccions, treball sexual involuntari, violència domèstica), i també del fet que tinguin més probabilitats de trobar-s'hi i menys probabilitats de buscar o rebre l'ajuda adequada
- 8.23. Crear plataformes com ara xarxes, taules rodones i cercles de qualitat per abordar aquests problemes a escala local
- 8.24. Conscienciar sobre aquests problemes mitjançant campanyes públiques, etc.

Exemple de bones pràctiques

Preparació d'estructures de suport per a persones sense llar adreçades a persones amb identitats de gènere diverses

La detecció de diversos casos d'estructures de suport existents a Hannover que no estaven preparades per ajudar persones trans sense llar va alertar la ciutat de la necessitat de disposar d'estructures inclusives amb les persones LGTBIQ. Un grup de treball ha identificat les mesures necessàries en dues àrees de servei: treball social i allotjament. Els treballadors i les treballadores socials rebran formació per conscienciar-los de les dificultats específiques a què han de fer front les persones LGTBIQ sense llar i perquè assoleixin les habilitats necessàries per ajudar-les millor. Dins la seva estructura de suport, el municipi ofereix allotjament durant un període màxim d'un any. Per proporcionar aquest servei a les persones trans i no-binàries, que sovint pateixen conflictes o violència als allotjaments col·lectius, es va assignar un conjunt d'apartaments individuals per a aquest grup específic. A més, per garantir la seguretat de les persones trans i de gènere no-binari als refugis d'emergència col·lectius, la ciutat ha afegit una solució modular amb bany privat, disponible durant la nit i els caps de setmana fins que la ciutadania pugui accedir al sistema de suport adequat.

Hannover

Mesura correlacionada: 8.1

Mesura correlacionada: 8.11

9. Ocupació

Les persones LGTBIQ pateixen un grau elevat de discriminació, tant en el mercat laboral com en el lloc de treball. Les estadístiques mostren que la xifra de desocupació de la població LGTBIQ és més alta que la de la població general. Un percentatge elevat de la població activa LGTBIQ encara oculta la seva identitat al lloc de treball (i, consegüentment, una part important de la seva vida i que generalment es comparteix a l'entorn laboral) per por de patir discriminació o rebuig.¹

Això afecta especialment les persones trans. El temps que han de passar fora de la feina per motiu de la transició fa que tinguin interrupcions en el seu currículum que els situen en desavantatge. Sovint, les empreses no contracten persones que els semblin disconformes amb el seu gènere o fins i tot els rescindeixen els contractes. Les empreses, quan no els són clarament hostils, sovint són incapaces de gestionar adequadament el gènere fluid o no-binari del seu personal, la qual cosa els provoca estigmatització i discriminació per part de caps, col·legues o clients.

Les administracions locals, com a empreses, han de lluitar activament contra la discriminació entre el seu personal i implantar una cultura corporativa caracteritzada pel respecte i l'estima per la diversitat. Poden tenir una influència positiva sobre altres empreses en donar-los exemple o incorporar determinats criteris en tots els contractes que signin com a autoritat contractant. Hi ha moltes accions que els municipis poden dur a terme per millorar la situació laboral de les persones LGTBIQ dins el seu territori: des de conscienciar sobre aquest problema mitjançant campanyes públiques fins a donar suport a programes de mentoria específics.

L'àmbit polític "Ocupació" està relacionat amb l'àmbit "Joventut" i la qüestió d'un entorn educatiu favorable per a les persones LGTBIQ, ja que un gran part de joves LGTBIQ que pateixen discriminació o un entorn hostil a l'escola treuen males notes o acaben deixant l'escola per complet i, per tant, no segueixen la formació necessària per obtenir una feina acceptable. Evidentment, l'ocupació i l'atur també repercuteixen i es veuen afectats pels àmbits "Dificultats i desavantatges socials" i "Salut".

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 9.1. Abordar l'atur en les persones LGTBIQ i les seves causes subjacents, així com la discriminació de les persones LGTBIQ en el mercat laboral i el lloc de treball
- 9.2. Crear plataformes com ara xarxes, taules rodones, cercles de qualitat amb grups d'interès per tractar aquests problemes a escala local
- 9.3. Conscienciar sobre aquests problemes mitjançant campanyes públiques, etc.
- 9.4. Conscienciar, informar i formar les agències d'ocupació locals
- 9.5. Esdevenir una empresa inclusiva per a les persones LGTBIQ i donar exemple a altres empreses locals

¹ Schraepen, Tom (2022). *Do LGBTQIA+ people face EU labour market discrimination?*

<https://www.bruegel.org/blog-post/do-lgbtqia-people-face-eu-labour-market-discrimination>

Sears, B.; C. Mallory; A. R. Flores; K. J. Conron (2021). *LGBT people's experiences of workplace discrimination and harassment.*

<https://williamsinstitute.law.ucla.edu/publications/lgbt-workplace-discrimination/>

Bailinson P.; W. Decherd; D. Ellsworth; M. Guttman (2020). *LGBTQ+ voices: learning from lived experiences.*

<https://www.mckinsey.com/capabilities/people-and-organizational-performance/our-insights/lgbtq-plus-voices-learning-from-lived-experiences#/>

- 9.6. Transmetre uns valors i una cultura corporatius per a l'Administració local que apreïïn explícitament la diversitat del personal, incloent-hi el personal LGTBIQ
- 9.7. Incorporar-se a xarxes professionals d'empreses inclusives amb les persones LGTBIQ i aprendre d'aquestes empreses
- 9.8. Signar compromisos o declaracions de missió per a empreses inclusives amb les persones LGTBIQ
- 9.9. Mostrar els valors corporatius de diversitat i inclusió envers les persones LGTBIQ en les comunicacions corporatives, és a dir, emprar un llenguatge oral, escrit i visual que inclogui tots els gèneres i les persones, relacions i famílies LGTBIQ
- 9.10. Adoptar una cultura de tolerància zero envers la discriminació del personal per motius de la seva identitat o expressió sexual o de gènere
- 9.11. Incloure la discriminació del personal LGTBIQ dins els reglaments contra la discriminació i de compliment normatiu de l'Administració
- 9.12. Crear estructures per notificar situacions de discriminació del personal LGTBIQ d'una manera senzilla i anònima
- 9.13. Crear procediments per investigar els casos notificats i aplicar-hi les sancions o accions adequades
- 9.14. Proporcionar assessorament, acompanyament o mediació al personal LGTBIQ que pateixi discriminació
- 9.15. Proporcionar una assistència jurídica completa al personal LGTBIQ que pateixi discriminació
- 9.16. Conscienciar i formar els càrrecs gerents i el personal de plantilla i en pràctiques sobre els valors corporatius, les dificultats a què ha de fer front el personal LGTBIQ, les formes de discriminació possibles en el lloc de treball i com tractar el personal LGTBIQ d'una manera adequada i respectuosa
- 9.17. Proporcionar directrius i una persona de contacte dins l'Administració per ajudar els càrrecs gerents i el personal a tractar les necessitats especials o els possibles conflictes relacionats amb la identitat o l'expressió sexual o de gènere del personal
- 9.18. Establir normes i proporcionar directrius per a situacions específiques en què es trobin les persones LGTBIQ al lloc de treball quan no hi hagi una regulació per llei, com ara el permís parental per a progenitors i progenitores LGTBIQ; permís per sotmetre's a cirurgies de reafirmació de gènere per al personal trans; llibertat per triar el gènere de l'uniforme laboral; canvi de nom, tractament, adreça electrònica, etc. per a personal que comuniqui un canvi de la seva identitat de gènere (directrius per a la transició)
- 9.19. Establir una cultura corporativa que accepti la diversitat LGTBIQ, per exemple, mitjançant la creació d'una xarxa de personal LGTBIQ o participant en la desfilada de l'Orgull local com a empresa i convidar tot el personal a participar-hi
- 9.20. Impartir formació al departament de recursos humans sobre la discriminació LGTBIQ en els processos de contractació
- 9.21. Publicar ofertes de treball a les plataformes i participar en fires d'ocupació dirigides a les persones LGTBIQ
- 9.22. Crear programes especials de contractació o de pràctiques per a grups afectats especialment per l'atur, com les persones trans i de gènere no-binari
- 9.23. Participar en auditories per a empreses inclusives amb les persones LGTBIQ
- 9.24. Participar en premis per a empreses inclusives amb les persones LGTBIQ

- 9.25. Establir normes o clàusules contra la discriminació per a empreses inclusives amb les persones LGTBIQ i incloure-les en tots els contractes amb empreses associades i proveïdores de serveis per al municipi
- 9.26. Conscienciar, informar i formar les empreses locals sobre les dificultats a què ha de fer front el personal LGTBIQ, la discriminació que pateix en els processos de contractació i al lloc de treball, així com sobre possibles mesures preventives i com tractar el personal LGTBIQ d'una manera adequada i respectuosa
- 9.27. Animar les empreses locals a esdevenir inclusives per a les persones LGTBIQ
- 9.28. Col·laborar amb els sindicats per animar les empreses a esdevenir inclusives per a les persones LGTBIQ
- 9.29. Donar incentius a les empreses que vulguin esdevenir empreses LGTBIQ i contractar personal LGTBIQ
- 9.30. Atorgar certificats o etiquetes a les empreses inclusives amb les persones LGTBIQ
- 9.31. Crear xarxes, o donar-hi suport, que promoguin l'intercanvi i la formació per a empreses inclusives amb les persones LGTBIQ, agències d'ocupació i altres grups d'interès
- 9.32. Organitzar esdeveniments o conferències sobre entorns de treball i polítiques de contractació inclusius amb les persones LGTBIQ per a les empreses locals, o donar suport a aquests tipus d'esdeveniments
- 9.33. Conscienciar sobre els grups, dins del col·lectiu LGTBIQ, més afectats per l'atur i la discriminació al lloc de treball, com ara les persones trans i de gènere no-binari, i normalitzar aquestes persones al lloc de treball, per exemple, mitjançant campanyes de conscienciació públiques o exposicions itinerants
- 9.34. Crear programes de contractació o de pràctiques especials d'àmbit ciutadà per als grups més afectats per l'atur, com ara les persones trans o de gènere no-binari, i donar suport a les empreses que contractin persones trans o de gènere no-binari, per exemple, finançant-los un any de salari
- 9.35. Dur a terme i publicar revisions periòdiques de seguiment de la inclusivitat LGTBIQ a les empreses locals

Exemples de bones pràctiques

Mesures per donar suport al personal trans

En el marc de les mesures del seu pla d'acció LGTBIQ, la ciutat de París té l'objectiu de fer més fàcils les condicions de vida de les persones trans. A partir d'una enquesta de l'ONG Acceptess-T sobre "Rebuda de les persones trans als serveis públics de París" i d'una formació interna, la ciutat ha elaborat diverses mesures per tractar adequadament, com a empresa, les persones trans. Des de l'any 2022, el departament de recursos humans reconeix el nom i el tractament correctes del personal trans tan bon punt ho sol·liciten, sense que hagin d'esperar a rebre el certificat nou d'estat civil. Un document amb informació especialitzada ajuda els càrrecs gerents a donar suport al seu personal durant la transició. També disposen de jornades divulgatives per als equips amb col·lega trans. El municipi també ha finançat el desenvolupament d'un seminari virtual per conscienciar sobre les persones trans. Aquesta formació, presentada el Dia de la Visibilitat Trans de 2023, està a disposició de tothom de manera gratuïta.

París

Mesura correlacionada: 9.18

Incorporació d'una clàusula de no-discriminació als contractes de cooperació

La ciutat de Bruges considera que les diferències entre les persones són una fortalesa i un enriquiment per a la societat. Encara que la llei castiga la discriminació, l'assetjament i els missatges i els delictes d'odi, el municipi reconeix que, malauradament, aquests fets encara es produeixen, fins i tot a Bruges. El municipi vol emprar la seva influència per abordar aquests problemes en la societat en general i contribuir a establir uns llocs de treball sense discriminació a tota la ciutat. Per tant, ha afegit una clàusula de no-discriminació a tots els contractes, reglaments i convenis que signa el govern municipal amb associacions, organitzacions, projectes, etc. Es tracta d'una incorporació obligatòria aprovada pel consistori. Es demana a totes les organitzacions, associacions i entitats proveïdores de serveis subvencionades pel municipi que difonguin la conscienciació sobre la clàusula de no-discriminació dins les seves organitzacions i la compleixin. El fet d'incomplir-la provoca l'acabament de la cooperació. La mesura va acompanyada d'una campanya sobre el tema que inclou pòsters i altres materials per a les xarxes socials.

Bruges

Mesura correlacionada: 9.25

Certificat amigable amb les persones LGTB - Formació i certificació per a personal i negocis

A fi de conscienciar l'opinió pública sobre els drets de les persones LGTBIQ, la ciutat de Ljubljana ha instaurat el certificat amigable amb les persones LGTB (*Certifikat LGBT prijazno*). L'objectiu és generar un clima favorable per a tothom, incloses les persones clients, dins l'entorn laboral. A partir d'una recerca sobre les necessitats del personal LGTBIQ i també de clients LGTBIQ que va dur a terme una ONG local, s'ha desenvolupat un mòdul formatiu per a les organitzacions i negocis. El personal gerent de les organitzacions i negocis assisteix al seminari de quatre hores que imparteixen diverses ONGs i es compromet a compartir aquest coneixement amb la resta de col·legues. En la recepció anual, l'alcalde de la ciutat de Ljubljana atorga a les organitzacions que han completat satisfactòriament el mòdul formatiu el certificat d'empresa amigable amb les persones LGTB en forma de cèdula. Les empreses que acaben de rebre el certificat també reben adhesius i pòsters com a empresa amigable LGTB que poden exhibir.

Ljubljana

Mesura correlacionada: 9.30

10. Seguretat

La ciutadania LGTBIQ presenta un gran risc de patir assetjament i violència a causa de la seva identitat o expressió sexual i de gènere. L'enquesta més recent sobre LGTBIQ de l'Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea va mostrar que la major part del 58% de les persones enquestades afirmava que havia patit assetjament o situacions ofensives o d'amenaça —inclosos incidents de naturalesa sexual— a la feina, al carrer, al transport públic, als comerços, a internet, etc. Tot i que moltes persones LGTBIQ encara són víctimes de delictes d'odi, només unes quantes denuncien aquests casos a la policia: només el 10% van denunciar assetjament i només el 14% van denunciar casos d'agressions físiques o sexuals.¹ Moltes persones LGTBIQ —especialment les que pertanyen als grups més vulnerables dins aquesta comunitat, com ara persones LGTBIQ de minories ètniques, en una situació de residència indeterminada, treballadors i treballadores sexuals, etc.— tenen por que els seus casos no es prenguin seriosament o de patir més discriminació o fins i tot assetjament per part de la policia. A més, les persones LGTBIQ fan front a altres situacions d'inseguretat i violència, com ara la violència domèstica. Tanmateix, moltes estructures de suport i serveis d'assessorament no reconeixen les seves experiències.

La Comissió Europea ha identificat aquest àmbit polític com una de les àrees principals que han d'abordar la Unió Europea i els estats membres per avançar cap a la igualtat LGTBIQ.² Això no obstant, hi ha moltes mesures que també es poden adoptar a escala local. Les administracions locals i la policia han de generar una cultura de tolerància zero envers els delictes d'odi de qualsevol mena. Han de reconèixer els delictes d'odi per motius d'orientació sexual, identitat de gènere, expressió de gènere i característiques sexuals (SOGIESC), formar la policia perquè tracti adequadament la ciutadania LGTBIQ, establir estructures per denunciar els delictes d'odi a les quals puguin accedir les víctimes LGTBIQ sense por, i garantir la recopilació i el tractament de les dades. A més, els municipis han d'oferir estructures de suport i assessorament sensibles amb les víctimes LGTBIQ de delictes d'odi i violència domèstica.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 10.1. Crear plataformes com ara xarxes, taules rodones, grups de discussió o grups de treball amb la policia i altres grups d'interès locals per abordar els problemes de violència i delictes d'odi contra les persones LGTBIQ
- 10.2. Reconèixer i registrar de manera oficial els delictes d'odi per motius d'identitat o expressió sexual o de gènere com a delictes d'odi
- 10.3. Proporcionar estructures per denunciar amb facilitat delictes d'odi contra les persones LGTBIQ
- 10.4. Perseguir els casos denunciats de delictes d'odi contra persones LGTBIQ
- 10.5. Documentar els incidents de delictes d'odi contra persones LGTBIQ i fer-ne el seguiment
- 10.6. Publicar informes de seguiment periòdics sobre violència i delictes d'odi contra persones LGTBIQ
- 10.7. Incloure preguntes i xifres sobre violència i delictes d'odi contra persones LGTBIQ en les enquestes periòdiques de seguretat del municipi

¹ Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (2020). *A long way to go for LGBTI equality. EU-LGBTI II.*

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-lgbti-equality-1_en.pdf

² Comissió Europea (2020). *Union of equality: LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025.*

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0698>

Comissió Europea (2017). *List of actions by the Commission to advance LGBTI equality.*

https://commission.europa.eu/system/files/2017-06/lgbti-actionlist-dg-just_en.pdf

- 10.8. Dur a terme recerca sobre experiències locals de violència contra persones LGTBIQ, o bé donar-hi suport i finançar-la
- 10.9. Analitzar les dades recopilades per identificar llocs, situacions, grups, etc. d'alt risc i desenvolupar-hi mesures específiques
- 10.10. Designar un enllaç policial o persona de contacte LGTBIQ dins la policia per a la ciutadania LGTBIQ
- 10.11. Conscienciar, informar i formar el personal policial sobre les persones LGTBIQ i els delictes d'odi contra aquestes, a fi de permetre a la policia tractar les persones LGTBIQ amb respecte, reconèixer els delictes d'odi i donar-los suport
- 10.12. Incorporar la conscienciació i la formació sobre les persones LGTBIQ i els delictes d'odi contra aquestes persones en el pla d'estudis de les acadèmies de policia
- 10.13. Crear aliances o xarxes de seguretat dins el cos de policia per treballar contra els delictes d'odi contra les persones LGTBIQ, o bé donar suport a aquestes aliances i xarxes
- 10.14. Crear xarxes per al personal policial LGTBIQ o bé donar-hi suport
- 10.15. Designar una persona de contacte LGTBIQ a la Fiscalia
- 10.16. Desenvolupar i implantar mesures per generar confiança en les persones LGTBIQ, especialment en les més vulnerables, com ara treballadors i treballadores sexuals, persones de color LGTBIQ o persones LGTBIQ en situació irregular, per ajudar-les a demanar ajuda o presentar denúncies a la policia
- 10.17. Conscienciar la societat en general sobre els delictes d'odi contra persones LGTBIQ, per exemple, mitjançant campanyes públiques
- 10.18. Fomentar la intervenció de testimonis i impartir formació per a aquesta intervenció
- 10.19. Desenvolupar projectes contra la violència o donar-hi suport i finançar-los
- 10.20. Crear o fomentar projectes que reunixin grups d'interès, com ara la policia, agències de seguretat privada, transport públic, bars, clubs, etc., a fi de desenvolupar mesures per a una vida nocturna segura
- 10.21. Crear refugis de seguretat en els espais públics on pugui anar la ciutadania LGTBIQ, quedar-s'hi un temps o demanar ajuda si se sent insegura
- 10.22. Treballar amb la policia per garantir la seguretat dels esdeveniments LGTBIQ, com ara les desfilades o les festes de l'Orgull
- 10.23. Crear o fomentar campanyes i donar informació a les persones LGTBIQ sobre delictes d'odi, els seus drets, on poden denunciar incidents o aconseguir ajuda, per exemple, mitjançant pòsters, publicitat al transport públic, fulls de mà o fullets
- 10.24. Establir una línia d'atenció telefònica per a persones LGTBIQ que han patit o volen denunciar incidents de violència, abús o delictes d'odi
- 10.25. Crear, fomentar i finançar organitzacions que creïn estructures de suport i assessorament per a les persones LGTBIQ que hagin patit violència o delictes d'odi
- 10.26. Ajudar els grups de suport entre iguals o a ONGs que ofereixin suport entre iguals
- 10.27. Oferir cursos d'empoderament i defensa personal per a les persones LGTBIQ
- 10.28. Adoptar una posició clara contra els grups d'extrema dreta i altres grups o moviments radicals anti-LGTBIQ
- 10.29. Observar i ajudar les organitzacions que fan un seguiment de les activitats de grups d'extrema dreta o altres grups o moviments radicals anti-LGTBIQ

Exemples de bones pràctiques

Natuurlijk Samen - Aliança de Rotterdam per la Seguretat de les Persones LGTBIQ

L'ajuntament de Rotterdam és un soci actiu de l'Aliança de Rotterdam per la Seguretat Natuurlijk Samen. L'Aliança està compromesa amb la seguretat de les persones LGTBIQ i té l'objectiu de garantir un entorn vital segur sigui en públic, en sortir de nit o en prendre el transport públic. L'Aliança per la Seguretat és una associació entre la policia, la seva xarxa policial "Pink in Blue", l'oficina local contra la discriminació RADAR, organitzacions LGTBIQ i altres ONGs. Se centra en tres àrees principals: augmentar la sensació de seguretat per a les persones LGTBIQ i animar-les a denunciar incidents de discriminació; compartir i crear coneixement sobre la situació de la seguretat, així com posar de manifest situacions d'inseguretat, i assessorar i incloure solucions en l'agenda. Aquests agents es reuneixen diverses vegades a l'any per parlar sobre actualitat, tendències i desenvolupaments. Junts, prenen decisions sobre en quines prioritats cal treballar dins les seves xarxes respectives o formen cooperacions per assolir els objectius establerts.

Rotterdam

Mesura correlacionada: 10.1

Una infraestructura per donar suport a les víctimes d'homofòbia i transfòbia

Per oferir ajuda i suport a les persones LGTBIQ que pateixen violència i discriminació homofòbica i transfòbica, Berlín ha posat en marxa diverses accions que es combinen entre si. N'és un exemple la creació d'una infraestructura d'assessorament especialitzat dins la societat civil on es poden denunciar delictes o actes discriminatoris motivats per l'homofòbia o la transfòbia i on les víctimes reben assessorament, acompanyament i suport. A més, persones de contacte especials per a les persones LGTBIQ del Departament de Policia de Berlín i de la Fiscalia de l'Estat ofereixen suport i ajuda quan han de posar una denúncia oficial. Es para una atenció especial a les mesures per generar confiança que ha adoptat el Departament de Policia i la Fiscalia de l'Estat, com ara participar en actes de la comunitat i visitar centres d'assessorament, així com augmentar la disposició tant de les víctimes com dels testimonis a denunciar incidents homofòbics i transfòbics, de manera que el nombre de casos sense denunciar es redueixi.

Berlín

Mesura correlacionada: 10.3

Mesura correlacionada: 10.10

Mesura correlacionada: 10.15

Mesura correlacionada: 10.25

Mesures per contrarestar l'escassetat de denúncies de delictes d'odi LGTBIQ a través de denúncies alternatives comunitàries

A partir de diverses queixes sobre males experiències amb la policia per part de víctimes de delictes d'odi LGTBIQ, la Regió de Brussel·les-Capital va dur a terme una enquesta amb l'objectiu de conèixer els motius de l'escassetat de denúncies de delictes d'odi. Va quedar clar que, a banda de les accions que cal emprendre amb la policia per baixar el llindar per denunciar, com ara reunions periòdiques i formació en conscienciació per a la policia, les persones LGTBIQ més vulnerables, com els treballadors i les treballadores sexuals i les persones sense papers, encara no acudirien mai a la policia. Per tant, Brussel·les va implantar un projecte de denúncies alternatives comunitàries juntament amb l'ONG RainbowHouse. Les víctimes de delictes d'odi LGTBIQ poden anar a RainbowHouse per explicar la seva història en un entorn segur a algú de les seves pròpies comunitats i obtenir altra ajuda, com ara acompanyament per anar a la policia i als serveis d'assistència. La Regió de Brussel·les-Capital garanteix l'anàlisi dels casos denunciats i finança tot el projecte.

Brussel·les

Mesura correlacionada: 10.3

Publicació de dades i anàlisis sobre delictes d'odi LGTBIQ

La Regió de Brussel·les-Capital publica informes dirigits a les autoritats administratives i al públic en general, en els quals les dades sobre els delictes d'odi LGTBIQ recopilats pel projecte de denúncies comunitàries de Brussel·les es posen en perspectiva amb altres fonts de dades, com ara enquestes, estadístiques policials, organismes d'igualtat, etc., i amb documentació científica. Amb les recomanacions que s'inclouen aquestes publicacions s'aspira a reduir l'escassa denúncia de delictes d'odi, millorar la recollida de dades i, finalment, afavorir una atenció adequada a les víctimes. L'any 2022 es va publicar la primera anàlisi.

Brussel·les

Mesura correlacionada: 10.6

Enllaços policials LGTBIQ - Oficials de suport dins la policia

Hamburg ha designat de manera permanent dos enllaços policials LGTBIQ que actuen com a oficials de suport per a qüestions LGTBIQ dins la policia. Entre altres coses, imparteixen una formació periòdica sobre diversitat sexual i de gènere a les comissaries de policia i als departaments especialitzats. Això garanteix que aquests temes formin part de la formació i el perfeccionament actuals de la policia d'Hamburg. Els enllaços policials LGTBIQ també assessoren institucions LGTBIQ, ajuden les persones afectades per delictes d'odi i, si cal, fan un seguiment de les causes penals.

Hamburg

Mesura correlacionada: 10.10

11. Infraestructures i espais públics

Una de les funcions principals de les administracions locals és proporcionar les estructures necessàries, el conjunt d'instal·lacions i els sistemes per servir la ciutat i permetre el funcionament de les societats urbanes. Això inclou no només les infraestructures físiques, com ara el transport, la comunicació, l'energia, l'aigua i la gestió de residus, sinó també l'establiment d'instal·lacions per a les infraestructures no materials, com ara espais i edificis públics que permetin, mantinguin o millorin les condicions de vida de la societat. Això implica construir i mantenir unes instal·lacions que sostinguin les infraestructures socials, com ara escoles, parcs i zones d'esbarjo, zones esportives, hospitals i estructures per a la seguretat pública.

Moltes persones LGTBIQ no senten que puguin accedir a la infraestructura pública d'una manera tan lliure i segura com la resta. Més d'una de cada tres persones LGTBIQ enquestades a la Unió Europea van respondre que se sentien discriminades quan sortien a practicar activitats de lleure.¹ Atès el mandat de les administracions locals de proporcionar la infraestructura bàsica i social per a tota la ciutadania, els municipis han de garantir que la seva ciutadania LGTBIQ pot accedir d'una manera igual i segura a cada element d'aquesta infraestructura.

Com que aquest àmbit polític descriu la provisió municipal de la infraestructura més bàsica per a la resta dels seus serveis, se superposa d'una manera natural a altres àmbits polítics, principalment "Esports i lleure", "Cultura i història" i "Seguretat". Tanmateix, també ofereix les instal·lacions necessàries per prestar serveis públics en els àmbits de "Famílies", "Joventut" i "Gent gran" o en els de "Salut", "Discapacitat i inclusió", "Diversitat cultural i migració", "Dificultats i desavantatges socials" i "Ocupació". Així, doncs, consultant aquests altres àmbits polítics es pot obtenir més informació sobre com facilitar unes infraestructures inclusives a les persones LGTBIQ.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 11.1. Fer que els edificis públics i les infraestructures construïdes facilitades pel municipi, com ara l'ajuntament, biblioteques, poliesportius, parcs i zones d'esbarjo, etc., siguin accessibles i acollidores per a la ciutadania LGTBIQ, per exemple, mitjançant la difusió pública de declaracions, adhesius o símbols sobre diversitat i no-discriminació
- 11.2. Proporcionar lavabos, vestidors i dutxes públics per a tots els gèneres
- 11.3. Garantir que la ciutadania LGTBIQ pugui accedir de manera segura al transport públic
- 11.4. Implantar mitjans de transport alternatius assequibles per garantir un transport públic segur per a la ciutadania LGTBIQ en els moments i les zones en què no n'hi hagi, per exemple, a la nit o en zones més llunyanes o perilloses de la ciutat, com ara taxis i passis nocturns específics per a les persones LGTBIQ
- 11.5. Conscienciar o formar el personal municipal o contractat pel municipi que treballi en infraestructures públiques, com ara el que treballa en transport públic o edificis públics, personal de seguretat, etc., per interactuar amb la ciutadania LGTBIQ d'una manera adequada i donar-li suport, si cal
- 11.6. Conscienciar i informar sobre temes LGTBIQ i identitats i expressions de gènere diverses, per tal d'ajudar les entitats proveïdores d'infraestructura privades, com ara els taxis, a interactuar amb la ciutadania LGTBIQ d'una manera adequada i donar-li suport, si cal

¹ Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (2020). *A long way to go for LGBTI equality. EU-LGBTI II*. https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-lgbti-equality-1_en.pdf

- 11.7. Impartir formació a la direcció i al personal de presons, correccionals, etc. per tractar d'una manera adequada les identitats sexuals i de gènere diverses de les persones recluses i visitants, i poder gestionar possibles situacions de conflicte
- 11.8. Proporcionar o donar suport a les comunitats LGTBIQ a l'hora de trobar un local adequat per als centres LGTBIQ, casals de joves LGTBIQ, centres d'assessorament LGTBIQ, etc.
- 11.9. Implantar una eina per informar el municipi de les infraestructures no inclusives per a les persones LGTBIQ
- 11.10. Donar suport a esdeveniments, manifestacions o actes commemoratius LGTBIQ, com ara la desfilada de l'Orgull, proporcionant-hi els espais públics, el tancament temporal de carrers, el desviament del trànsit, la informació al públic, les mesures de seguretat necessàries, etc.
- 11.11. Donar visibilitat a la ciutadania LGTBIQ i a sectors concrets de la comunitat LGTBIQ en ocasions especials com ara durant la desfilada de l'Orgull, el mes de l'Orgull, el Dia Internacional contra l'Homofòbia, la Bifòbia, la Interfòbia i la Transfòbia, el Dia Internacional per Sortir de l'Armari, el Dia de la Visibilitat Lèsbica, el Dia de la Visibilitat Transgènere, la Setmana de la Conscienciació Transgènere, el Dia de la Conscienciació Intersexual, etc., mitjançant la hissada de banderes davant l'ajuntament o la il·luminació d'edificis públics o monuments amb els colors de l'arc de Sant Martí, etc.
- 11.12. Celebrar els dies de commemoració LGTBIQ, com ara el Dia de la Memòria Transgènere o el Dia de la Memòria Intersexual, en espais públics, així com hissar les banderes corresponents amb colors de dol o a mitja asta
- 11.13. Donar una visibilitat permanent a la ciutadania LGTBIQ als espais públics, per exemple, amb passos de vianants del color de l'arc de Sant Martí, bancs amb l'arc de Sant Martí, semàfors de vianants amb parelles gais o lèsbiques, murals o instal·lacions d'art públic LGTBIQ
- 11.14. Donar visibilitat a la història LGTBIQ local als espais públics, per exemple, mitjançant monuments commemoratius o plaques informatives
- 11.15. Reconèixer figures històriques LGTBIQ del municipi amb la seva inclusió en els noms de carrers, places, escoles, etc.
- 11.16. Diversificar l'urbanisme tenint en compte diverses identitats, situacions de vida, models de treball, activitats de lleure, necessitats, etc.

Exemples de bones pràctiques

Lavabos públics accessibles per a tots els gèneres

La ciutat de Heidelberg ha desenvolupat un concepte sostenible per oferir lavabos públics per a tots els gèneres. El febrer del 2022 el consistori va aprovar el concepte, que inclou unes directrius sobre com implantar lavabos amb neutralitat de gènere de manera realista, com a municipi. Amb aquest enfocament, la ciutat de Heidelberg és una de les primeres ciutats alemanyes a integrar d'una manera ferma aquesta qüestió en la planificació de mesures de construcció noves. D'ara endavant, el Departament d'Edificació de Heidelberg i l'Oficina de Coordinació LGTBIQ+ de la ciutat decidiran conjuntament la necessitat i les opcions d'instal·lar lavabos amb neutralitat de gènere als edificis municipals nous i als reformats.

Heidelberg

Mesura correlacionada: 11.2

Conscienciació i visibilització dels problemes LGTBIQ en l'espai públic

L'Ajuntament de Cork ha treballat amb nombrosos grups d'interès per garantir que el paisatge urbà inclogui una representació de les comunitats LGTBIQ en l'espai públic. La ciutat de Cork hissa habitualment les banderes de l'Orgull en ocasions importants, per exemple, l'IDAHOBIT, l'Orgull de Cork o el Dia Internacional contra la SIDA. Aquestes celebracions s'utilitzen per augmentar-ne la visibilitat als canals de notícies locals i les xarxes socials.

La hissada de banderes és un gest important i simbòlic de solidaritat per part d'una ciutat envers la seva ciutadania LGTBIQ. Tanmateix, les banderes es tornen a arriar al cap de poc temps. Per tant, la ciutat ha encarregat i ha avalat altres instal·lacions permanents que indiquen a la comunitat LGTBIQ que la ciutat la té en compte i la valora. En l'IDAHOBIT 2022, l'Ajuntament de Cork va instal·lar una barana de vidre dels colors de l'arc de Sant Martí davant de l'entrada principal de les oficines municipals. Això emet un senyal potent i visible que indica que la ciutat acull i inclou totes les persones. A més, es van instal·lar dos passos de vianants dels colors de l'arc de Sant Martí al centre de la ciutat.

Cork

Mesura correlacionada: 11.11

Mesura correlacionada: 11.13

12. Esports i lleure

Proporcionar la infraestructura, els mitjans i l'accés a les instal·lacions esportives i de lleure és un servei que les administracions locals han de prestar per millorar la qualitat de vida de la ciutadania i crear unes comunitats habitables. Generalment, els municipis ofereixen diversos serveis a les seves comunitats. Aquests serveis van des de gestionar piscines, gimnasos, camps d'esport, parcs, biblioteques, i centres educatius i culturals públics fins a subvencionar instal·lacions, entitats proveïdores o clubs esportius privats. També s'ofereixen cursos i espais per practicar activitats de lleure. Tot això no només serveix per augmentar l'habitabilitat de les ciutats, sinó que també promou l'educació i la formació permanent, genera un sentiment de comunitat i té una influència positiva en el benestar i la salut de les persones residents.

Malauradament, sovint les persones LGTBIQ es veuen excloses de les activitats de lleure. Això pot passar perquè no hi estiguin representades o no se les reconegui com a grup objectiu, o bé perquè s'han d'enfrontar a l'hostilitat i la violència verbal o física, o, potser, perquè la discriminació estructural els impedeix gaudir dels mateixos serveis.¹ Els municipis han d'avaluar les seves opcions de lleure i adoptar mesures per garantir que tota la ciutadania pot accedir als serveis que ofereixen i beneficiar-se'n.

Aquest àmbit polític se superposa per naturalesa als de "Cultura i història i "Infraestructures i espais públics". Les activitats de lleure inclouen la participació en actes culturals i cursos sobre cultura i història, juntament amb la utilització de parcs i places públics, zones esportives i d'esbarjo, àrees comercials i gastronòmiques i centres culturals. Amb la consulta d'aquests altres àmbits polítics es pot obtenir més informació sobre els problemes i les possibles mesures de l'àmbit "Esports i lleure".

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 12.1. Fer accessibles per a la ciutadania LGTBIQ les instal·lacions i els serveis esportius públics existents mitjançant la formació del personal
- 12.2. Ampliar els serveis esportius públics per satisfer les necessitats específiques de les persones LGTBIQ
- 12.3. Conscienciar sobre les persones LGTBIQ i la discriminació que pateixen a l'esport per part d'entitats patrocinadores i participants
- 12.4. Impartir formació i donar suport a clubs esportius privats perquè siguin inclusius envers les persones LGTBIQ
- 12.5. Donar suport a clubs esportius LGTBIQ
- 12.6. Conscienciar l'opinió pública sobre la discriminació de les persones LGTBIQ a l'esport
- 12.7. Conscienciar l'opinió pública i donar visibilitat sobre els assoliments de les persones LGTBIQ en l'esport mitjançant campanyes, la publicació d'informació, l'organització de conferències o actes, etc.
- 12.8. Garantir la representació LGTBIQ i la inclusió d'obres LGTBIQ en les col·leccions de les biblioteques i els museus públics
- 12.9. Promoure obres, autors i autores, artistes i contribucions culturals LGTBIQ mitjançant mostres i exposicions, sèries de conferències, actes culturals, campanyes, esdeveniments per destacar esdeveniments LGTBIQ, etc.

¹ Comissió Europea (2020). *Union of equality: LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025*.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0698>

12.10. Incloure classes sobre temes específics LGTBIQ en els centres d'estudis superiors municipals i escoles nocturnes

12.11. Incloure històries i punts d'interès LGTBIQ en els serveis turístics generals, com ara materials informatius, visites de la ciutat, rutes guiades i amb audioguia, panells amb informació pública, etc.

12.12. Oferir o promoure serveis turístics dirigits específicament a les persones LGTBIQ mitjançant materials informatius específics, la promoció d'esdeveniments LGTBIQ locals, rutes locals per llocs LGTBIQ històrics, etc.

12.13. Contribuir a tenir un sector hotelier respectuós amb les persones LGTBIQ impartint o afavorint la formació de les persones propietàries, la direcció i el personal

12.14. Atorgar certificats o etiquetes als establiments, etc. respectuosos amb les persones LGTBIQ

Exemples de bones pràctiques

All Bodies Swim - Horaris de natació exclusius per a persones trans, intersexuals i de gènere no-binari

Quan utilitzen les piscines públiques, les persones trans, intersexuals i de gènere no-binari sovint han de portar vestits de bany que no concorden amb la seva identitat de gènere o han d'anar a vestidors i dutxes igualment inadequats. A més, poden estar sotmeses a mirades, comentaris, insults o a l'expulsió directa, fet que sovint els impedeix fer ús de les piscines públiques. Per solucionar-ho i permetre a tota la ciutadania accedir a les piscines públiques i els beneficis de la natació, la ciutat de Hannover proporciona un espai més segur per nadar a les persones trans, intersexuals i de gènere no-binari mitjançant l'oferiment d'horaris de natació exclusius. Aquests horaris de natació tenen lloc un cop al mes en una de les piscines públiques de la ciutat. Durant aquests horaris, no pot entrar ningú més a la piscina. Les persones participants poden utilitzar qualsevol vestidor o dutxa i portar el vestit de bany amb què se sentin còmodes. El personal de la piscina ha rebut la formació pertinent.

Hannover

Mesura correlacionada: 12.2

Rotterdam Sportsupport - Conscienciació, formació i suport per a clubs esportius

Tothom hauria de poder practicar esport en un entorn segur i acollidor, independentment de l'edat, l'origen ètnic, l'orientació sexual o la identitat de gènere. Així, per implantar la seva política d'esports local, la ciutat de Rotterdam treballa amb l'organització Rotterdam Sportsupport i en finança i promou les activitats. Rotterdam Sportsupport ofereix clubs esportius amb les eines necessàries per afavorir la diversitat i la inclusió dins les seves organitzacions. Una de les formes que tenen de fer-ho és, per exemple, mitjançant sessions de treball en xarxa i formació per a membres de la directiva del club, persones voluntàries, entrenadors i entrenadores, i altres persones que participen en l'esport aficionat. A més, Rotterdam Sportsupport ofereix assistència a clubs que tinguin preguntes específiques sobre inclusió, diversitat, assetjament i discriminació. El centre segueix una estratègia integral de diversitat per crear un entorn segur i acollidor per a totes les minories, entre les quals hi ha la comunitat LGTBIQ.

Rotterdam

Mesura correlacionada: 12.4

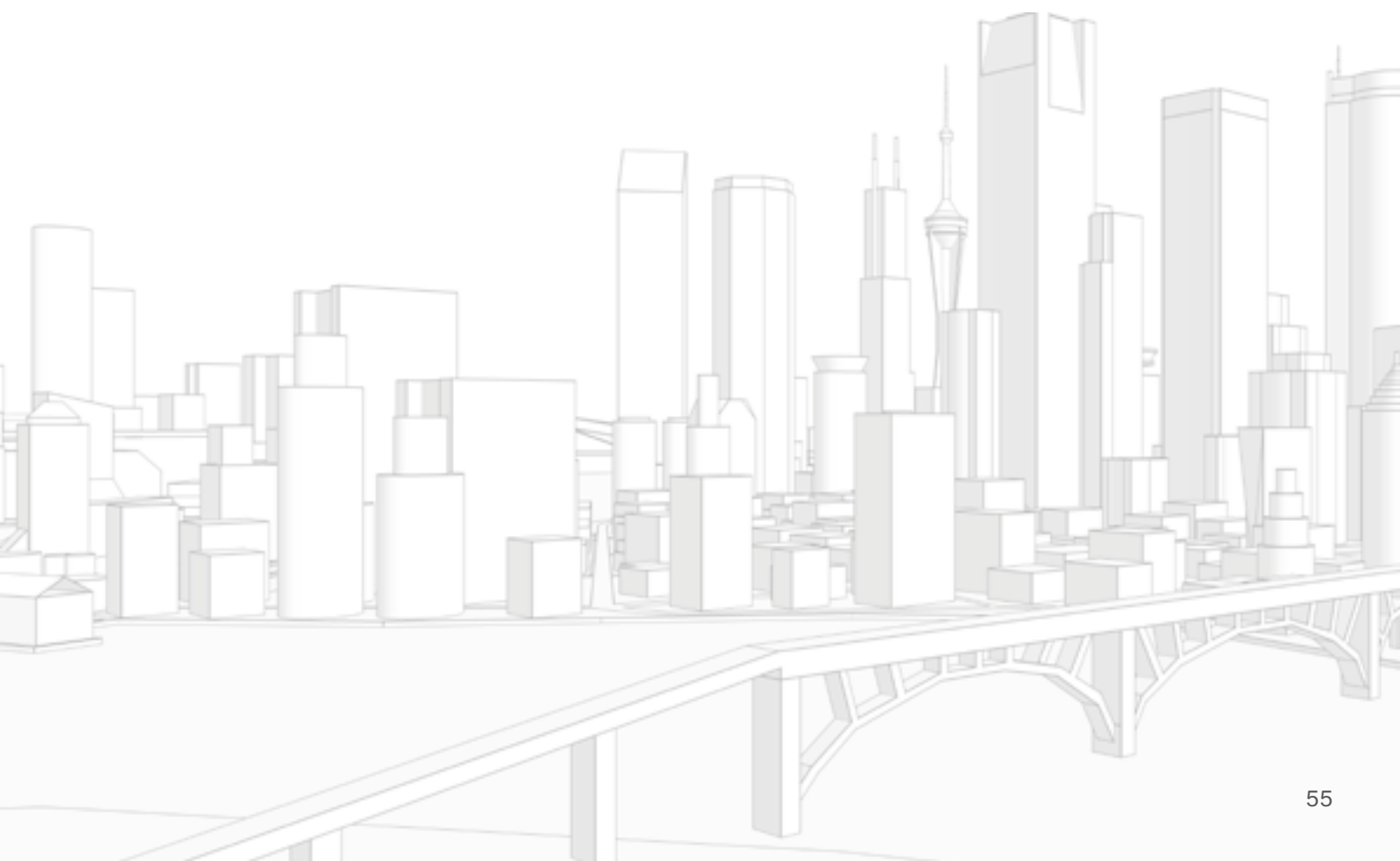
Promoure la història i la cultura LGTBIQ en el turisme

Com a ciutat turística i cultural reconeguda, el municipi de Kotor té l'objectiu d'integrar la qüestió dels drets LGTBIQ en aquestes dues àrees. Per tant, amb ocasió del Dia Internacional dels Drets Humans, el municipi ha organitzat i ajudat a promoure una col·lecció temàtica d'articles titulada "Descobrint allò ocult: Montenegro, qüestions *queer* i altres temes relacionats", juntament amb el Centre Cultural Nikola Djurkovic, per promoure la història i la cultura, sovint ocultes, de les persones LGTBIQ a Montenegro.

Kotor

Mesura correlacionada: 12.11

13. Cultura i història

Les persones LGTBIQ contribueixen de manera significativa a l'àrea de les arts i la cultura. Aprofitant la capacitat artística per expressar experiències personals íntimes i abordar conflictes socials més amplis, l'art LGTBIQ, amb els seus diferents nivells d'inspiració, ha estat present de moltes maneres al llarg de la història i ha sigut i és encara un catalitzador del canvi. L'art *queer* és una manera potent de compartir experiències LGTBIQ i celebrar les vides de persones LGTBIQ. Ha donat lloc a moltes formes d'expressió artística que han enriquit i encara enriqueixen les arts i la cultura globals.

Ahora, però, les persones artistes *queer* sovint es troben infrarepresentades i reben poc finançament. Cal que els programes municipals de suport a les arts i la cultura incloguin les persones LGTBIQ. Les administracions locals han de lluitar per ajudar, connectar i empoderar de manera activa les persones artistes *queer* perquè preservin i alhora continuïn els legats artístics *queer*, de manera que potenciïn també el panorama artístic i cultural de les seves comunitats.

Històricament, les persones LGTBIQ han tingut un paper important i productiu en la ciència, la tecnologia i la cultura, però molt poques vegades es reconeix aquesta contribució com la contribució de persones LGTBIQ. Cal que les institucions culturals i educatives reconeguin que les persones LGTBIQ han influït i encara influeixen en la societat i la cultura a través d'idees, invents i innovacions. En mostrar això al públic en general, també es projecten autoimatges positives i models de conducta per a la ciutadania LGTBIQ, que manifestin que el fet de ser LGTBIQ no ha d'equivaler a una vida de discriminació i patiment, sinó que pot suposar una vida d'assoliment i realització.

També és cert que moltes persones LGTBIQ han patit injustícies, persecució i violència al llarg de la història. Les societats actuals han de retre comptes per les injustícies i els delictes comesos per motius d'orientació sexual, identitat de gènere, expressió de gènere i característiques sexuals, oferir una reparació a les víctimes supervivents o a les seves famílies i aprendre dels errors del passat.

Problemes que cal abordar i mesures aplicables

- 13.1. Donar suport i finançament a institucions culturals LGTBIQ com ara museus, galeries, llibreries, centres d'art, teatres, sales de concerts, etc.
- 13.2. Donar suport i finançament a festivals, setmanes o esdeveniments culturals com ara festivals artístics, teatrals, cinematogràfics o musicals de temàtica *queer*
- 13.3. Donar suport i finançament a artistes i projectes LGTBIQ locals
- 13.4. Crear normes o llistes de comprovació per garantir que es dona suport i finançament a artistes LGTBIQ en els programes de suport municipal establerts per a artistes locals
- 13.5. Crear o fomentar projectes que permetin al jovent LGTBIQ o a persones LGTBIQ marginades, com ara les de minories ètniques, les refugiades, la gent gran o les persones amb discapacitat, etc., explorar l'expressió artística
- 13.6. Crear comitès de direcció locals sobre història LGTBIQ, amb especialistes en història LGTBIQ, així com amb grups d'interès locals com ara museus, arxius o universitats
- 13.7. Finançar la recerca i la documentació de la història LGTBIQ local
- 13.8. Donar suport i finançament a institucions per a la recerca i la conservació de la història LGTBIQ, com ara arxius o museus
- 13.9. Donar visibilitat a la història LGTBIQ local, per exemple, mitjançant plaques i panells informatius col·locats a llocs significatius per a la història LGTBIQ local o a les residències o monuments commemoratius de personalitats LGTBIQ locals importants
- 13.10. Organitzar campanyes de conscienciació sobre les contribucions històriques de persones LGTBIQ

13.11. Valorar la contribució i els assoliments de les persones LGTBIQ locals, vives o no, mitjançant la concessió de premis a la contribució local, medalles, ciutadanes honoràries, etc.

13.12. Finançar la recerca i la documentació de les injustícies històriques contra residents LGTBIQ locals

13.13. Organitzar o donar suport a campanyes sobre injustícies comeses contra persones LGTBIQ en el passat

13.14. Treballar per eliminar els antecedents de les persones LGTBIQ criminalitzades de manera injusta i oferir una reparació a les persones LGTBIQ que han patit injustícies o a familiars supervivents

13.15. Recopilar i documentar testimonis històrics de residents LGTBIQ

13.16. Organitzar exposicions sobre la història LGTBIQ local

13.17. Incloure la història LGTBIQ local en les exposicions permanents dels museus locals

13.18. Organitzar projectes del mes de la història *queer*, per exemple, per a les escoles

→ Per conèixer les mesures sobre la dedicatòria de monuments commemoratius, la celebració de dies commemoratius, l'art públic i la visibilitat en espais públics, vegeu també les mesures de l'àmbit polític "Infraestructures i espais públics".

Exemples de bones pràctiques

Festival Queer - Empoderament de la comunitat *queer* i enriquiment del panorama cultural

La ciutat de Lovaina vol augmentar la visibilitat de la comunitat *queer*. Per assolir aquest objectiu, l'any 2021 es va fer una crida a tota la població de Lovaina en què es demanava la seva contribució i ajuda per crear una política LGTBI ambiciosa. Hi va haver una resposta aclaparadora, i de totes les persones enquestades en va sorgir un col·lectiu informal que es va anomenar Queer Leuven. Aquest grup, format per aproximadament de cinc a deu persones residents compromeses, es reuneix periòdicament i ajuda les persones responsables de polítiques de Lovaina a crear una ciutat respectuosa amb les persones LGTBIQ. Estan organitzant el primer festival de les arts *queer*, que tindrà lloc el mes de novembre del 2023, amb el suport de la ciutat, Unique Regenbooghuis i diverses organitzacions culturals de Lovaina. El festival se celebrarà durant diversos dies de novembre i inclourà exposicions i *performances* d'artistes *queer*, que mostraran totes les formes artístiques. Aquest festival empoderarà la comunitat *queer* de Lovaina i diversificarà el panorama cultural de la ciutat.

Lovaina

Mesura correlacionada: 13.2

Queer Festival Heidelberg - Finançament de la cultura, la música, el teatre, el cinema i l'art *queer*

La ciutat de Heidelberg s'esforça a oferir un ventall d'esdeveniments culturals i educatius de llindar baix durant tot l'any sobre temes LGTBIQ a fi d'obrir espais perquè la societat majoritària experimenti la diversitat com un enriquiment social i perquè les comunitats LGTBIQ connectin amb autoimatges positives de la identitat *queer*. Amb aquesta finalitat, l'Oficina per a la Igualtat d'Oportunitats de la ciutat de Heidelberg organitza i patrocina diverses activitats durant tot l'any. En destaca el Queer Festival Heidelberg, que és el més antic i el més gran d'aquesta mena a Alemanya. Des del 2021 el finança la ciutat i omple Heidelberg de música, teatre, cinema i manifestacions artístiques durant el mes de maig.

Heidelberg

Mesura correlacionada: 13.2

ARCUS (*Shadow of a Rainbow*) - Un monument per commemorar la història *queer*

Durant molts anys, la ciutat de Viena ha parat una atenció especial al tema de la persecució de les persones homosexuals per part del règim nazi. Mitjançant una col·laboració estreta entre el Departament contra la Discriminació LGTBIQ (WASSt - Wiener Antidiskriminierungsstelle für LGBTIQ) i el Departament d'Art en Espais Públics (KÖR - Kunst im Öffentlichen Raum), es va encarregar un estudi per registrar els noms de totes les víctimes homosexuals vieneses dels nazis. Es van crear quatre monuments temporals i es va celebrar una conferència durant dos dies, anomenada "Repensem la commemoració: Viena commemora les víctimes oblidades", al Parlament austríac i a l'Ajuntament. A més, es va posar en marxa un gran procés de participació amb delegats de les comunitats *queer*, artística i de la memòria i es va anunciar un concurs artístic obert. Com a resultat d'aquest procés, l'any 2023 s'inaugurarà el monument ARCUS (*Shadow of a Rainbow*) al Resselpark, al centre mateix de la ciutat.

Viena

Mesura correlacionada: 13.9

Integració de la història de la persecució contra les persones LGTBIQ dins l'exposició permanent del Museu Nacional

Durant els dos darrers anys ha tingut lloc un enorme projecte de renovació i ampliació del Museu Nacional de la Resistència i els Drets Humans situat a Esch-sur-Alzette. Fins a l'any 2022, el tema de la persecució contra les persones LGTBIQ no havia tingut presència al museu. A petició de la ciutat d'Esch-sur-Alzette, i en col·laboració amb el museu, es va considerar necessari incloure aquest tema en l'exposició permanent. A més, era encara més oportú pel fet que l'exterior del museu és un monument commemoratiu nacional on cada any, des del 2015, se celebra una cerimònia LGTBIQ nacional davant representants dels governs local i nacional i el cos diplomàtic. La qüestió de la persecució contra les persones LGTBIQ ja forma part de la nova exposició permanent sobre l'ocupació nazi de Luxemburg. El tema es desenvolupa amb més detall en la "Ruta de la memòria", que recorre la ciutat i explica el cas d'un home de la ciutat que va ser deportat com a "triangle rosa" (el triangle era el símbol amb què els nazis assenyalaven els homosexuals).

Esch-sur-Alzette

Mesura correlacionada: 13.17

Glossari

Terme	Definició
Aliat/ada	Persona que no pertany a cap minoria ni grup marginat en concret, però que dona suport actiu a la seva causa i les seves necessitats (per exemple, una persona heterosexual que dona suport a les persones LGTBIQ).
Arromàntic/a	Persona que sent molt poca o cap atracció romàntica per altres persones.
Asexual	Persona que sent molt poc o cap sentiment, desig o atracció sexual per altres persones.
BIPoC	Acrònim de l'anglès <i>black, indigenous and people of color</i> , que vol dir “persones negres, indígenes i de color”.
Bisexual (bi)	Persona que sent atracció emocional o sexual per homes i per dones. En els darrers anys, també ha adquirit el significat de persona que sent atracció emocional o sexual per persones de més d'un gènere. [Vegeu també <i>pansexual</i> .]
Característiques sexuals	L'anatomia, els cromosomes, l'estructura hormonal i els òrgans reproductors d'una persona.
Cirurgia de reafirmació de gènere (CRG)	Intervencions quirúrgiques que es duen a terme en el marc de l'atenció sanitària durant la transició. Darrerament, la comunitat transgènere prefereix aquest terme al terme mèdic obsolet <i>cirurgia de reassignació de sexe</i> (CRS), per la seva connotació positiva.
Cirurgia de reassignació de sexe (CRS)	Terme mèdic obsolet per a les intervencions quirúrgiques que es duen a terme en el marc de l'atenció sanitària durant la transició. [Vegeu, en el seu lloc, <i>cirurgia de reafirmació de gènere</i> .]
Cisgènere (cis)	Persona que s'identifica amb el gènere que li van assignar en néixer. [Vegeu el concepte oposat <i>transgènere</i> .]
DaH	Abreviatura de “de dona a home”, és a dir, una persona a qui li van assignar el sexe femení en néixer, però que s'identifica amb el gènere masculí i ara viu com a home.
Delicte d'odi	Delictes motivats per l'odi o el biaix contra un grup específic de persones, per exemple, basats en el seu gènere, identitat de gènere, orientació sexual, origen ètnic, religió, edat o discapacitat.
Disconforme amb el gènere	Denota o fa referència a una persona el comportament o l'aspecte de la qual no es correspon amb les expectatives culturals i socials imperants sobre allò que és adequat per al seu gènere.
Discriminació	Describeix l'acte conscient o inconscient de tractar les persones de manera desfavorable basant-se en la seva pertinença real o atribuïda a un grup marginat específic.
Discriminació individual	Forma de discriminació exercida directament per persones.
Discriminació institucional	Tracte desfavorable i injust per part de la societat i les seves institucions envers una persona o un grup de persones mitjançant una valoració desigual de les persones membres de minories o grups marginats.
Diversitat	Existència d'una varietat de característiques en un grup de persones. Per exemple, les persones poden presentar diferències quant a origen ètnic i cultural, classe, gènere, orientació sexual, edat o religió.

Terme	Definició
Diversitat, equitat i inclusió (DEI)	Terme emprat per descriure polítiques i mesures que promouen la representació i la participació de diversos grups de persones, per exemple, d'origens ètnics, edats, (dis) capacitats, gèneres, orientacions sexuals i religions diferents.
Discriminació estructural	Forma de discriminació que es produeix quan les estructures i mecanismes mateixos de la societat funcionen de manera discriminatòria o inclouen elements que perjudiquen, de manera clara, però difícil de constatar, unes persones o grups de persones determinats. [Vegeu també <i>discriminació institucional</i> .]
Discriminació múltiple	Enfocament que reconeix que una persona pot patir discriminació a causa de més d'una característica percebuda (per exemple, algú que pateix discriminació a causa del seu origen ètnic també la pot patir a causa de la seva orientació sexual o de gènere). Moltes vegades, això dona com a resultat un desavantatge acumulat.
Dona trans	Persona a la qual van assignar el sexe masculí en néixer, però que s'identifica amb el gènere femení i ara viu com a dona. [Vegeu <i>HaD</i>]. Aquesta persona pot decidir sotmetre's o no a una transició mèdica. [Vegeu <i>transició</i> .]
Estrès de les minories	Nivell d'estrès elevats que pateixen les persones membres de minories o grups marginats a causa dels prejudicis, la discriminació i les (micro)agressions que se'n deriven.
Expressió de gènere	Manifestació de la identitat de gènere d'una persona envers els altres, per exemple, en la manera de parlar, moure's o vestir-se. L'expressió de gènere d'una persona pot ser diferent de la identitat o identitats de gènere que li van assignar en néixer.
Família arc de Sant Martí	Família en què almenys un/a dels progenitors o progenitores és LGTBIQ.
Gai	Persona que sent atracció emocional o sexual per persones del mateix gènere. Tot i que tradicionalment es refereix als homes, altres persones que senten atracció per persones del mateix gènere o de diversos gèneres també s'autodefineixen com a gais.
Genderqueer	Persona que desafia el caràcter binari tradicional del gènere, és a dir, que no s'identifica com a home ni com a dona, o no exclusivament.
Gènere	Constructe social que imposa unes expectatives culturals i socials sobre les persones d'acord amb el sexe o gènere assignat.
Gènere no-binari	Identitat de gènere que no s'identifica amb home o dona (o no exclusivament).
Gestió de la diversitat	Procés organitzatiu dissenyat per promoure la diversitat i la inclusió, per exemple, al lloc de treball.
HaD	Abreviatura de "d'home a dona", és a dir, una persona a la qual van assignar el sexe masculí en néixer, però que s'identifica amb el gènere femení i ara viu com a dona.
Heteronorma	Perspectiva i conjunt de pràctiques basades en la creença que el gènere és, sens dubte i de manera inalterable, binari i que només hi ha dos gèneres necessàriament complementaris. Per tant, descriu i reforça l'heterosexualitat com l'única manera de "ser normal".
Heterosexisme	Discriminació o prejudici contra les persones LGTBIQ basats en la creença que l'heterosexualitat és l'única sexualitat "normal" concebible. [Vegeu també <i>heteronorma</i> .]
Heterosexual	Persona que s'identifica com a dona i que sent una atracció emocional o sexual per persones que s'identifiquen com a homes, i viceversa.

Terme	Definició
Homofòbia	Por, ràbia o odi contra l'homosexualitat i les persones homosexuals o que es perceben com a homosexuals.
Homosexual	Persona que sent atracció emocional o sexual per persones del mateix gènere. [Vegeu també <i>gai</i> i <i>lesbiana</i> .]
Home trans	Persona a la qual van assignar el sexe femení en néixer, però que s'identifica amb el gènere masculí i ara viu com a home. [Vegeu <i>DaH</i> .] Aquesta persona pot decidir sotmetre's o no a una transició mèdica. [Vegeu <i>transició</i> .]
Identitat de gènere	Sentiment profund que té cada persona de la noció i l'experiència individuals del gènere propi. La identitat de gènere pot coincidir o ser diferent del gènere assignat en néixer. Inclou la sensació personal del propi cos, que pot conduir la persona a fer modificacions del cos mitjançant intervencions mèdiques, quirúrgiques o d'altra mena per fer-lo coincidir amb la identitat pròpia. La identitat de gènere té una gran influència sobre l'expressió de gènere. Algunes persones tenen una identitat de gènere que encaixa dins el concepte binari d'home o dona, però d'altres presenten una identitat no-binària que no es correspon (o no únicament) amb una d'aquestes categories.
Identitat sexual o orientació sexual	Identitat d'una persona en relació amb el gènere o gèneres pels quals sent una atracció emocional o sexual i amb què vol tenir relacions, per exemple, heterosexualitat, homosexualitat, pansexualitat, etc.
Interseccionalitat	Enfocament que reconeix la interconnexió entre diverses categoritzacions socials, com ara raça, classe o gènere, en les persones i els grups, així com el fet que alguns sistemes de discriminació se superposen i són interdependents.
Intersexual	Persona que neix amb unes característiques sexuals (anatomia sexual, òrgans reproductors, nivells hormonals o patrons cromosòmics) que no es poden classificar ni com a home ni com a dona segons la definició clàssica. El terme <i>intersexual</i> inclou una gran diversitat de variacions en les característiques sexuals. Atès que físicament el sexe no constitueix una oposició estricta sinó que és un espectre de característiques sexuals, per natura hi ha persones amb característiques sexuals que no són les d'"home" o "dona".
Lesbiana	Persona que sent atracció emocional o sexual per les dones.
LGTBIQ	Acrònim de <i>lesbiana</i> , <i>gai</i> , <i>transgènere</i> , <i>bisexual</i> , <i>intersexual</i> i <i>queer</i> . És preferible utilitzar-lo com a adjectiu i no com a substantiu, ja que aquests termes només descriuen aspectes de la complexa identitat d'una persona més que no pas qui és en el seu conjunt. Hi ha diverses variacions d'aquest acrònim; de vegades, hi segueix un signe de suma o un asterisc per fer referència a altres identitats que no s'hi especifiquen. Tanmateix, actualment, l'acrònim LGTBIQ és un dels més utilitzats (ILGA Europe i la Unió Europea fan servir LGTBIQ).
Microagressió	Menyspreu, insult o comportament intrusiu subtil i sovint involuntari que transmet missatges pejoratius, plens de prejudicis o negatius sobre l'origen ètnic, la classe, el gènere, l'orientació sexual, la religió, l'edat o altres característiques d'una persona.
Misogínia	Odi, menyspreu o prejudici important contra les dones, la femineïtat o qualsevol cosa que es percebi com a femenina.
Origen migrant	L'origen migrant descriu la procedència d'una persona que ha migrat al país on viu ara o que abans tenia una nacionalitat diferent a la del país on viu ara o que té almenys un dels progenitors o progenitores que va arribar al país on viu actualment com a migrant.

Terme	Definició
Pansexual	Persona que sent atracció emocional o sexual per qualsevol gènere.
Queer	Terme reivindicat per les persones que desafien les categories de gènere tradicionals i les normes socials heterosexuales. Originalment, s'utilitzava com a terme pejoratiu per fer referència a les persones LGTBIQ.
Sexe	Categoria que classifica una persona en funció de les seves característiques sexuals biològiques, és a dir, per la combinació de diverses característiques físiques, com ara hormones, cromosomes, òrgans reproductors interns i externs i característiques sexuals secundàries. [Vegeu <i>característiques sexuals</i> .] La recerca mèdica i biològica ha refutat la creença que només hi ha dos sexes biològics (home i dona). En lloc d'això, es considera que el sexe biològic és un continuïum complex més que no pas dues categories diferents.
Sexisme	Discriminació i prejudicis basats en el gènere d'una persona.
SOGI	Acrònim de l'anglès <i>sexual orientation and gender identity</i> (orientació sexual i identitat de gènere).
SOGIE	Acrònim de l'anglès <i>sexual orientation, gender identity and gender expression</i> (orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere).
SOGIESC	Acrònim de l'anglès <i>sexual orientation, gender identity, gender expression and sex characteristics</i> (orientació sexual, identitat de gènere, expressió de gènere i característiques sexuals).
Teràpia hormonal substitutiva	Teràpia hormonal que s'aplica com a part de l'atenció sanitària a les persones intersexuals o durant l'atenció mèdica a la transició per modificar l'aspecte físic d'una persona i fer-lo coincidir amb la seva identitat de gènere.
Tractament antiretroviral (TAR)	El tractament antiretroviral (TAR) és el que reben les persones amb infecció pel virus de la immunodeficiència humana (VIH), mitjançant fàrmacs que actuen contra el virus.
Transfòbia	Opinions, actituds i comportaments negatius individuals o per part de la societat derivats de prejudicis, aversió, por o odi envers les persones trans o cap a qualsevol variació en la identitat de gènere o l'expressió de gènere.
Transgènere (trans)	Persones la identitat de gènere de les quals és diferent del sexe o gènere que els van assignar en néixer. [Vegeu el concepte oposat <i>cisgènere</i> .] Aquestes persones poden decidir sotmetre's o no a una transició mèdica. [Vegeu <i>transició</i> .]
Transició	Sèrie de mesures socials o mèdiques que les persones poden prendre per viure en el gènere amb què s'identifiquen, per exemple, manifestar el gènere mitjançant la manera de vestir i de parlar o amb els gestos; canviar el nom i el gènere en els documents legals, o sotmetre's a tractaments mèdics com ara una teràpia hormonal substitutiva o intervencions quirúrgiques.
Transmisogínia	Odi, menyspreu o prejudicis importants contra les dones trans.
Transsexual	Terme obsolet que significa <i>transgènere</i> . Està àmpliament considerat com a patologitzant.
Transversalització	Acció d'integrar un grup, tema o concepte infrarepresentat, dins de la conscienciació social o dels processos institucionals tradicionals.
Xenofòbia	Por, odi o prejudicis contra les persones o coses que es perceben com a "estrangeres".

Participants

Municipis

Membres oficials del projecte

Aarhus

Aarhus Kommune
Borgmesterens Afdeling

Barcelona

Ajuntament de Barcelona
Departament de Promoció dels Drets de les Dones i LGTBI | Direcció de Feminismes i LGTBI

Berlín

Berlín
Senatsverwaltung für Arbeit, Soziales, Gleichstellung, Integration, Vielfalt und Antidiskriminierung

Bruges

Stad Brugge
Diversiteit Brugge

Brussel·les

Brussel/Bruzelles
equal.brussels | Gewestelijke Overheidsdienst Brussel / Service Public Régional de Bruxelles

Colònia

Stadt Köln
Fachstelle für Lesben, Schwule, Bisexuelle, Transgender und intergeschlechtliche Menschen

Cork

Comhairle Cathrach Chorcaí / Cork City Council
Cork City LGBTI+ Inter-Agency Steering Group | Irish Council for Civil Liberties

Esch-sur-Alzette

Ville d'Esch-sur-Alzette
Egalité des Chances: Service Culture

Hamburg

Freie und Hansestadt Hamburg
Behörde für Wissenschaft, Forschung, Gleichstellung und Bezirke

Hannover

Landeshauptstadt Hannover
Beauftragte für sexuelle und geschlechtliche Vielfalt

Kotor

Opština Kotor
Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti

Lovaina

Stad Leuven
Afdeling diversiteit en gelijke kansen, directie samenleving

Ljubljana

Mestna Občina Ljubljana
Oddelek za zdravje in socialno varstvo

Mannheim

Stadt Mannheim
LSBTI-Beauftragung

Nuremberg

Stadt Nürnberg
Stabsstelle Menschenrechtsbüro & Gleichstellungsstelle

París

Ville de Paris
Service Égalité, Intégration, Inclusion | Direction de la Démocratie, des Citoyennes et des Territoires

Rotterdam

Gemeente Rotterdam
Maatschappelijke Ontwikkeling, Inclusief Samenleven

Viena

Stadt Wien
Wiener Antidiskriminierungsstelle für LGBTIQ-Angelegenheiten (WASSt)

Ciutats col·laboradores

Bergen

Bergen Kommune
Seksjon for inkludering og mangfold | Byrådsavd for kultur, frivillighet og inkludering

Brunsvic

Stadt Braunschweig
Koordinationsstelle LSBTI*

Ginebra

Ville de Genève, Service Agenda 21 - Ville durable

Göttingen

Stadt Göttingen
Koordination Diversität

Heidelberg

Stadt Heidelberg
Kordinationsstelle LSBT*IQ | Amt für
Chancengleichheit der Stadt Heidelberg

Oostende

Stad Oostende
Directie Samenleven | Dienst Onderwijs en
Maatschappij

ONGs

ACATHI - Associació Catalana per la Integració d'Homosexuals, Bisexuals i Transsexuals Immigrants | Barcelona | Catalunya | Espanya

AIDS-Hilfe y Dyke March Organization | Nuremberg | Alemanya

Bisexuelles Netzwerk e.V. | Hamburg | Alemanya

Çavaria | Lovaina | Bèlgica

Cologne Pride (KLuST e.V.) | Colònia | Alemanya

COURAGE —die Partner*innen—, Familien- & Sexualberatungsstelle | Viena | Àustria

Deutsche Gesellschaft für Transidentität und Intersexualität e.V. (dgti) - Regionalgruppe Rhein-Neckar | Mannheim | Alemanya

Dona Daria | Rotterdam | Països Baixos

Društvo kulturno, informacijsko in svetovalno središče Legebitra | Ljubljana | Eslovènia

Društvo Parada ponosa | Ljubljana | Eslovènia

Dyke* March Cologne | Colònia | Alemanya

Federació d'Entitats LGTBI de Catalunya | Barcelona | Catalunya | Espanya

FLG - Associació de Famílies LGTBI | Barcelona | Catalunya | Espanya

Gay Project | Cork | Irlanda

InterAgency Group | Cork | Irlanda

Lesben- und Schwulenverband Berlin-Brandenburg | Berlín | Alemanya

Lesbenverein Intervention e.V. | Hamburg | Alemanya

LesLeFam e.V. | Berlín | Alemanya

LGBT+Huset | Aarhus | Dinamarca

LGBTI Intergroup of the City Council of Mannheim | Mannheim | Alemanya

LINC - Advocating for Lesbian & Bisexual Women | Cork | Irlanda

Magnus-Hirschfeld-Centrum Hamburg e.V. | Hamburg | Alemanya

Migrationsrat Berlin e.V. | Berlín | Alemanya

Queeres Netzwerk Niedersachsen | Hannover | Alemanya

Queeres Netzwerk Nordrhein-Westfalen | Colònia | Alemanya

RainbowHouse Brussels | Brussel·les | Bèlgica

RuT - Rad und Tat Offene Initiative Lesbischer Frauen e.V. | Berlín | Alemanya

Schwulenberatung Berlin gGmbH | Berlín | Alemanya

TransInterQueer e.V. | Berlín | Alemanya

Unicorn Refugees | Mannheim | Alemanya

UniQue Vlaams-Brabants Regenbooghui | Lovaina | Bèlgica

Wel Jong Niet Hetero | Gant | Bèlgica

Zavod TransAkcija | Ljubljana | Eslovènia

Peu d'impremta

Edició:

Rainbow Cities Network
A càrrec de Queeres Zentrum Mannheim
G7 14, 68159 Mannheim
Alemanya
www.rainbowcities.com

Autoria:

Grace Proch

Concepte:

Grace Proch, Manuel Rosas Vázquez

Coordinació:

Manuel Rosas Vázquez

Correcció de l'original:

Emma Bidwell

Traducció:

Linguaserve

Maquetació i composició:

Birgit Sobiech, dissenyadora diplomada
de l'empresa schlichtundbündig Grafikdesign

Tipografia:

Per fer que aquest document fos més accessible i fàcil de llegir per a les persones de tot l'espectre de capacitats visuals, s'ha utilitzat la lletra Atkinson Hyperlegible. © 2020 Braille Institute of America, Inc.
www.brailleinstitute.org/freefont

Il·lustracions:

© Svjatoslav/AdobeStock.com: Portada i pàgines 4, 10, 12-13, 23, 26, 30, 33, 41, 45, 52, 55, 58-59
© melitas/iStock: Portada

Primera edició: maig del 2023

Avís d'exempció de responsabilitat:

El suport de la Comissió Europea a l'elaboració d'aquesta publicació no constitueix un suport al seu contingut, que reflecteix exclusivament les opinions de les persones autores. Per tant, no es pot considerar la Comissió responsable de l'ús que es pugui fer de la informació inclosa en aquest document.

Cofinanciado por el
Programa Europa con los ciudadanos de
la Unión Europea

Aquest projecte rep el finançament del programa "Europa per a la ciutadania (2014-2020)" de la Unió Europea.